Magda Teodorescu

Biblioteca Lidia Vianu

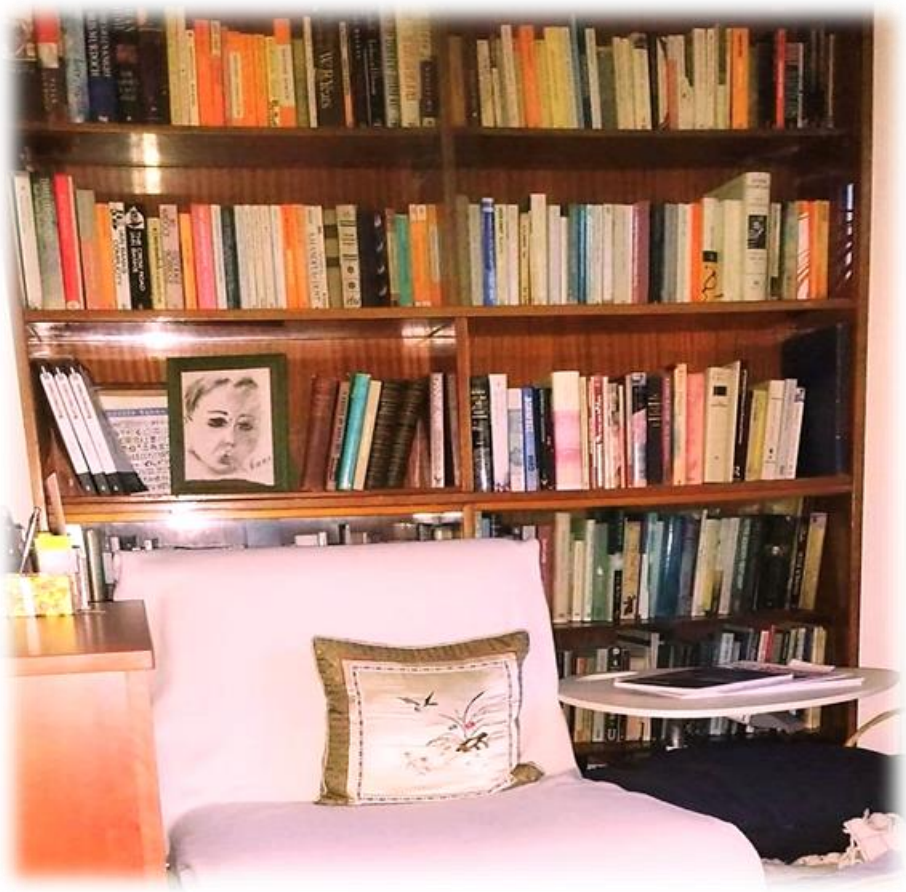

Volumul de față menționează titluri ale volumelor scrise de Lidia Vianu sub comunism şi după căderea lui. Intenția acestei prezentări este de a contura o Opera Omnia — de a recupera opera unei poete, prozatoare, critic literar, editor şi traducător literar, dar şi a unui dascăl dedicat profesiei. Magda Teodorescu, autoarea acestei restituri, este ea însăşi anglist, scriitor şi dascăl, iar volumul include şi recuperarea necesară a operei ei.

Contemporary Literature Press

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
The Online Publishing House of the University of Bucharest
Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

Lidia Vianu
Director

UNIVERSITATEA DIN BUCUREŞTI
INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
USR Uniunea Scriitorilor din România
BRITISH COUNCIL
MUZEUL NAȚIONAL AL LITERATURII ROMÂNE

ISBN 978-606-760-214-2

© Magda Teodorescu
© Universitatea din Bucureşti

Volumul acesta a apărut prima oară la Revista Cultura, Biblioteca Lidia Vianu - Revista Cultura, site https://revistacultura.ro/biblioteca-lidia-vianu/

Specialist IT: Cristian Vîjea
Editare, tehnoredactare, copertă: Lidia Vianu, Magda Teodorescu, Cristian Vîjea
Corectură: Cristian Vîjea, Magda Teodorescu, Lidia Vianu

METODA LIDIA VIANU
Smile and Learn!
Învățați inteligent
Învățați gramatica

Metoda Lidia Vianu
Smile and Learn !
Învățați inteligent
Învățați gramatica

Volumul 1. **Engleza cu cheie**
Volumul 2. **Ora de Engleză**
Volumul 3. **Admiterea la Engleză** [Subiecte date la examenul de admitere 1974-1990]
Volumul 4. **Student la Engleză**
Volumul 5. **Examen la gramatica engleză**
Volumul 6. **Întâmplări cu timpuri**
Volumul 7. **Engleza de la 7 la 77 de ani**

Magda Teodorescu

Biblioteca Lidia Vianu

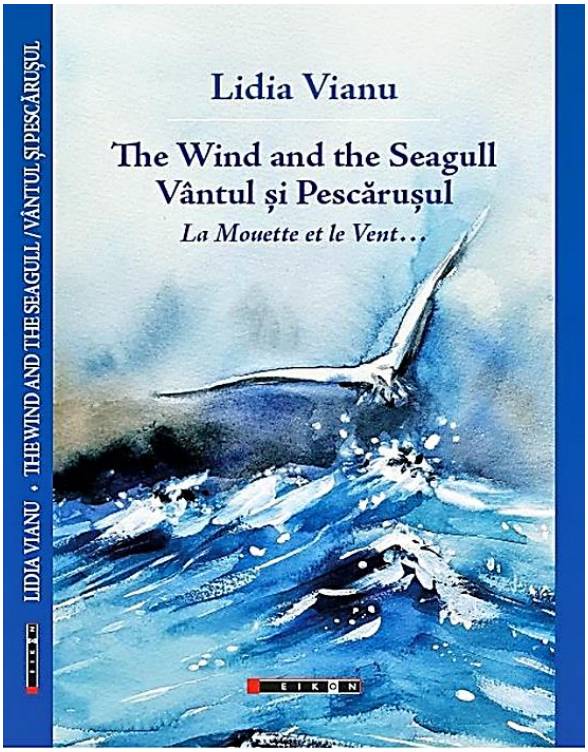

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

2025

Cuprins

Magda Teodorescu	**Biblioteca Lidia Vianu**	p. 2
Lidia Vianu	Volume în imagini	p. 17
Lidia Vianu	Scrieri / Books	p. 23
Lidia Vianu	Date despre volume	p. 32
Magda Teodorescu	**Autobiografie versus Curriculum Vitae**	p. 49
Magda Teodorescu	Date despre volume	p. 57
Magda Teodorescu	Volume în imagini	p. 63
Lidia Vianu	Încheiere	p. 68

Contemporary Literature Press
2025

Magda Teodorescu

Biblioteca Lidia Vianu

Contemporary Literature Press
2025

În cenuşiul anilor optzeci ai secolului trecut, am deschis cartea Lidiei Vianu, *Scenarii lirice moderne. T. S. Eliot şi Paul Valéry* (1983), teza de doctorat, republicată la editura online a Universităţii din Bucureşti, Contemporary Literature Press. Cum să nu îmi amintesc, răsfoind-o acum, citatul din *East* Coker: „There is only the fight to recover what has been lost/And found and lost again and again: and now, under conditions/ That seem unpropitious. But perhaps neither gain nor loss./ For us, there is only the trying. The rest is not our business".

Pentru mine a fost un şoc şi o rază de speranţă; şoc, pentru că nu mai întâlneam obişnuita introducere cu „itemuri", specifică studiilor structuraliste — o modă în care se părea că ne blocaserăm —, ci o plasare a celor doi sub semnul *balanţei* (metaforă fericit-găsită, dacă ne gândim la etimologia cuvântului *librum-a,* o trimitere implicită la *cărţi*), care mi-a stimulat imaginaţia critică, pentru că mă scotea nu doar din procustianismul structuralist, dar şi din sistemul oprimator, supus cenzurii. Rază de speranţă, pentru că o voce autorizată a anglisticii se alătura peisajului literar critic din România, alături de cele ale lui Nicolae Manolescu şi Eugen Simion şi ale altora care încercau să dea un aer de relativă normalitate/sincronicitate vieţii literare.

Mi-a atras atenţia o observaţie care, dacă mergi puţin lateral, fără să pierzi drumul, ajunge la *misreading*, la lecturile greşite: „În 1948, T.S. Eliot a ţinut la Washington prelegerea 'De la Poe la Valéry', în care discutau consideraţiile făcute de Valéry în „Situation de Baudelaire." Eliot examinează influenţa lui Poe asupra lui Baudelaire, Mallarmé şi Valéry. Concluzia lui este că toţi trei au văzut în Poe ceea ce au vrut ei să vadă, şi anume, ideea poeziei pure, a cărei carieră, susţine Eliot, s-a încheiat odată cu Valéry. El demonstrează că poezia lui Poe, redusă ca volum şi imatură, este departe de idealul poemului lucid elaborat de francezi şi *susţine că cei trei poeţi în chestiune, necunoscând suficient limba engleză, au fost induşi în eroare de principiile poetice pe care Poe le-a exprimat în proză, dar nu le-a aplicat în versuri* (subl. mea, MT)." Iată cum, dintr-o singură mişcare putem înţelege o distincţie importantă între o *lectură leneşă / impresionistă* şi o *lectură aplicată*, un principiu esenţial şi în teoria traducerii.

Antologiile pe care le-a publicat în acea perioadă, însoţite toate de substanţiale studii critice, cu *lecturi aplicate,* ne ofereau nouă, profesorilor, şi deopotrivă

studenţilor, un loc respirabil în timpuri de cenzură. Într-o bibliotecă subţire în cărţi englezeşti şi americane, cartea Lidiei Vianu despre Eliot şi Valéry, a fost un ghid de abordare critică, lipsită de sforţările de a împinge într-o formulă textul şi autorul. Era un semn că se schimbă ceva, că hermeneutica textului literar, suflul personal în citirea şi înţelegerea literaturii (nu doar a celei britanice) câştigă teren în faţa unui structuralism îmbătrânit şi înrăit, cum ajunge orice curent literar — aidoma portretului final al lui Dorian Gray. Esenţial este *suflul personal*, acea *pneuma*, acea respiraţie, care poate fi sacadată, amplă sau atotcuprinzătoare, căci la urma urmei, lentila oricărei metode / oricărui curent literar depinde de cititor, de *fratele* care citeşte, de ambivalentul cititor-scriitor.

După 1989, prima carte a Lidiei Vianu a venit ca un exerciţiu al reparării *traumei* cenzurii, aşa că, printr-o serie de interviuri, ne-a pus în faţă o realitate trăită cu intensitate, căci una este să interpretezi greşit un text (*misreading*) şi alta să fii împins să-ţi denaturezi propriul text (un fel de *self-denial* ce îţi alterează propria personalitate).

Censorship in Romania este povestea tristă despre acei ani când ne-am dedublat, când ne-am amăgit cu supravieţuirea, când, uneori, eurile lirico-biografice s-au întrepătruns până la dispariţia frontierei dintre viaţă şi text. Pe urmele acestui desen subtil, s-a derulat şi viaţa-text a Lidiei Vianu, autoare a unei impresionante serii de cărţi de critică, didactice, poezie, de traduceri — este biblioteca pe care a construit-o ajutată fiind la un moment dat de marele profesor, lingvist şi critic literar, C. George Săndulescu.

Toată această bibliotecă a fost şi încă este eşafodajul *Masteratului pentru Traducerea Textului Literar Contemporan*, cu precizarea că, atunci când discutăm despre *contemporaneitate*, nu excludem tradiţia, adică, nu suntem fiinţe unidimensionale la urma urmei. Proiectul a fost/este sprijinit de British Council, Universitatea din Bucureşti, Uniunea Scriitorilor din România, Institutul Cultural Român, Muzeul Naţional al Literaturii Române. În cele ce urmează mă voi referi la câteva dintre traducerile publicate online, la natura lor şi la teoria care a însoţit acest demers *in*

progress. (Pentru o deplină informare, vă îndemn să accesaţi site-ul http://editura.mttlc.ro/).

Scurtă arheologie a traducerii. Instrumente de cercetare.

În intenţia de a oferi un reper teoretic şi ilustrativ (didactic, dar nu numai), C. G. Săndulescu şi Lidia Vianu au publicat un *Compedium of Translated Poetry* (2011), însoţit de o prefaţă a celor doi academici. Disting aici abordări diferite care, ca într-un *caleidoscop* — metaforă cheie care traversează scrisul Lidiei Vianu, (parţial dezambiguizată în recentul ei roman, *ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΌΠΙΟ/ KALEIDOSCOPE/ CALEIDOSCOP*) — , converg pentru a oferi o interpretare comprehensivă a actului de traducere. De la traducere–în–general la traducerea literară, George Săndulescu expune punctele esenţiale ale acestui act, până la urmă, hermeneutic. „Translation is a *craft*, a handicraft", spune acesta, şi nu se poate face „at one go", adică la repezeală, dintr-o suflare, cum ar veni. Ia timp, iar timpul este dimensiunea oricărui act de creaţie.

În al doilea rând, *orice* traducere este *interdisciplinară* (subl. aut.), iar traducătorul trebuie „să sape" pentru a descoperi intenţiile textului pe care îl traduce. Când am subliniat cuvântul *orice*, m-am gândit la traducerile din domeniul artelor şi arhitecturii, de exemplu. De ce nu sunt *literare*? Pentru că e un domeniul de specialitate la mijloc? Ce se face un tânăr arhitect care citeşte *Complexity and Contradiction in Architecture,* cartea arhitectului şi teoreticianului de arhitectură, Robert Venturi, care porneşte de la o carte ultra-cunoscută printre literaţi: *Şapte tipuri de ambiguitate*?

Exemplele abundă, pentru că tânara generaţie de teoreticieni ai arhitecturii scriu cu T. S. Eliot în minte, dau citate copioase din poemele lui sau din acelea ale altor modernişti, mergând înapoi, în secolul XIX, la Tennyson. Modernismul şi post-modernismul au pulverizat în mare măsură graniţele dintre literatură şi domeniile aşa-zis conexe. Acelaşi lucru îl subliniază şi G. Săndulescu în acest context, cu

diferenţa fundamentală: textul literar îţi dă libertate, pe când o traducere „de specialitate" este constrângătoare.

Sentimentul de libertate este preţios, dar nu întru totul acoperitor. O altă subliniere importantă se referă la viziunea asupra istoriei literare şi, cred, pentru prima oară, ia poziţie împotriva celebrei teorii lansate de Jan Kot, în a sa *Shakespeare contemporanul nostru*, o teorie forţată a sincronicităţii, care în fapt pune în paranteză istoria; interesantă, speculativă, teoria a marcat discursul critic şi literar al anilor şaizeci-şaptezeci ai secolului trecut.

Diferenţa făcută de Săndulescu este mult mai profundă şi ţine despre modul în care privim istoria: circular sau sub marca spiralei evolutive. Lidia Vianu, porneşte însă de la doi mari poeţi modernişti: T. S. Eliot şi Paul Valéry (ambii personajele propriei teze de doctorat). Critic avizat al operei lui Eliot (poezie, teatru, critică literară), ea reaminteşte o regulă esenţială: „mergi la text!" Lucru valabil pentru scriitor / poet / traducător, şi evocă observaţia ironică a lui Eliot: poezia nu este carieră ci „un joc de fraieri / de pierde-vară" (*a mug's game*) – şi timpul este esenţa aici, pentru că atât poetul, cât şi traducătorul (fratele) sunt supuşi acelor „visions and revisions" (viziuni şi revizuiri).

Antologia celor doi academici, în concordanţă cu ideile privind istoria literară, oferă un *tablou cronologic* al istoriei traducerii; un *tablou*, nu o linie monotonă, pentru că sunt amestecate texte din literatura britanică şi traduceri în limba română într-un interesant joc integrativ. Dimensiunea didactică este pusă sub semnul solid al filosofiei lecturii: *re-reading* (teoretizată superb de regretatul Matei Călinescu!). Atât poetul, cât şi traducătorul sunt bântuiţi de angoasa găsirii cuvântului lipsă / căutat cu ardoare, precizează în mod fericit Lidia Vianu.

Să aruncăm o privire asupra poeţilor antologaţi (cea mai cuprinzătoare antologie publicată până acum graţie internetului); evident că nu mă voi angaja într-o analiză critică a textelor ci voi sublinia opţiunile autorilor antologiei. Arta de a traduce dintr-o limbă în alta este mereu subiect de controverse, dar arta de a traduce texte dintr-o limbă mai moartă decât latina probează inventivitate arheologică,

oarecum convergentă cu înţelegerea unui text joycean; fragmentul ales din poemul epic *Beowulf* este „tradus" de nimeni altul decât laureatul Nobel, poetul irlandez Seamus Heaney, care reuşeşte să ţească atmosfera vechii limbi anglo-saxone.

Cronologic, citim un fragment din superba traducere a Profesorului Dan Duţescu din poemul lui Geoffrey Chaucer, *Troilus and Creseyde*, dar şi traducerile baladelor *Clerk Saunders, Get up and Bar the Door,* şi a altora, opera talentatului şi meticulosului Profesor Leon Levițchi (Lidia Vianu a publicat şi *arhiva Levițchi*, un act de apreciere enormă faţă de profesorul care a contribuit la formarea multor generaţii de anglişti din România).

Autorii antologiei au inclus şi traduceri ale unor scriitori / poeţi, cum sunt Lucian Blaga, Şt. O. Iosif, Grete Tartler, Ioana Ieronim, Ion Pillat, de exemplu. Au ales unele traduceri din Shakespeare în această antologie, pentru ca Lidia Vianu să revină cu o serie absolut spectaculoasă, egalabilă cu o incursiune în istoria limbii poetice româneşti, publicând majoritatea traducerilor din opera lui William Shakespeare în limba română. Remarcabil este faptul că vedem adunate aici traduceri din acelaşi autor (Shakespeare) create la vârste diferite ale limbii române şi, evident, cu expresivităţi diverse. Există un Shakespeare citit de Lucian Blaga, de St. O. Iosif, de Ioana Ieronim, de Ion Pillat. Nu pot trece peste modul în care Ion Pillat valorifică poeticitatea limbii române în traducerea Sonetului 97: „La fel ca iarna mi-a fost lipsa ta, / O, tu plăcere a omului ce piere! / Ce îngheţat eram, cum vremuia". Sau observaţiile ironice ale autorilor antologiei, când aleg *Sonetul 66*, în mai multe versiuni de traducere: George Pruteanu, Ion Frunzzetti, G. Tomozei, Dan Grigorescu şi N. Chirică, P. Rezuş, N. Pintilie.

Oare de ce atâţi traducători au ales acest sonet? „Au fost toţi aceşti traducători disidenţi vituperatori la fel ca Shakespeare? Sau era Shakespeare deasupra cenzurii?" — se întreabă ei, adăugând un comentariu amar referitor la post-comunism. A fost sau nu a fost Shakespeare contemporanul nostru atunci când scria: „Scârbit de toate, tihna morţii chem; / Sătul să-l văd cerşind pe omul pur, / Nemernicia-n purpuri şi-n

huzur, / Credința — marfă, legea sub blestem" (Ion Frunzzetti, traducătorul meu preferat)?

Îmi vine în minte cartea lui Czeslaw Milosz, *Gândirea captivă*, unde se discută despre refugiul intelectualilor din perioada comunistă în istoria, literatura unor epoci îndepărtate. Pentru că nu doresc să merg pe cărări arborescente, aş răspunde aşa: cenzorii comunişti aveau acea pietate-cecitate caraghioasă în faţa personalităţilor necontestate de Marx & comp., pe scurt, se uitau la gard, nu la leopard. Şi, indubitabil, condiţia artistului nu s-a prea schimbat de la Platon încoace.

Într-adevăr, ce ne-am fi făcut fără Shakespeare, cel vânat pentru familia lui catolică! Că, de pildă, există şi un Shakespeare encomiast în *The Famous History of the Life of King Henry VIII*, nimeni nu poate nega, dar se poate compara encomiasmul lui cu acela al multor poeţi români din anii comunismului? Publicând mai multe versiuni de traducere ale aceluiaşi sonet, vedem mai bine şi portretul traducătorului, relaţia lui cu textul, registrul poetico-lingvistic în care respiră.

Îl percep pe coloratul şi muşcătorul George Pruteanu în traducerea acestui sonet: „Lehămeţit de tot, aş vrea să mor: / Să nu mai văd netrebnici îmbuibaţi, / Pe cei cinstiţi, în cerşetori schimbaţi, / Credinţa, marfă ieftină-n obor". O asemenea alegere de a traducere, bănuiesc, s-a bazat pe extraordinara diversitate / bogăţie a limbajului shakespearian, mai ales în comedii; niciodată în sonete nu există o abatere de la registrul sobru, clasic — ironie, da, dar nu limbaj pamfletar.

Stingher în antologie este subtilul poem al lui John Donne, *A Lecture upon a Shadow*, netradus încă în limba română; stimulatoare şi utilă este întrebarea autorilor referitoare la legătura peste secole dintre Donne şi T. S. Eliot, cel care l-a adus pe poetul „metafizic" în atenţia moderniştilor, marcând astfel un întreg val de re-citiri ale literaturii clasice. Din păcate, nu există o traducere a acestui poem în limba română; Ştefan Augustin Doinaş a ales alt poem, *Extasy*, poate mai curajos în limbajul iubirii, oferind o traducere care ar cere, posibil, o altă variantă de traducere.

Marea absenţă din această antologie este John Milton, deşi la data publicării exista o traducere a *Paradisului Pierdut*, dar aş face o nedreptate dacă aş continua

această interogaţie, căci Milton apare în traducere în alte cărţi publicate sub îngrijirea Lidiei Vianu.

Între traducerile din William Blake şi S. T. Coleridge răsar *neprihănitele* poeme ale primului poet român, Ienăchiţă Văcărescu, netradus încă în limba engleză. Vasile Cârlova, I. Heliade Rădulescu şi Grigore Alexandrescu sunt de asemenea antologaţi sub semnul „translation required", la fel şi pentru Vasile Alecsandri. Primul poet român tradus în limba engleză este Mihai Eminescu, inserat printre marii poeţi anglo-americani ai secolului al XIX-lea. Nu aş putea spune că traducerile din Mihai Eminescu în limba engleză îi fac dreptate pe deplin. Remarcabile sunt traducerile poeziei *Cu mâine zilele-ţi adaogi* (L. Levițchi) şi ale poemului *Atât de fragedă* (P. Grimm), unde traducătorul a intuit un sunet byronian, şi l-a redat expresiv. Vă provoc să vă gândiţi la celebrul poem *She Walks in Beauty*. „So like the sweet, white cherry blossom,/ So tender and so fresh thou art, /And on my life's way like an angel/Appearing thou dost light impart".

Coşbuc, Bacovia, Macedonski, Blaga sunt şi ei prezenţi pe lângă marii poeţi ai secolului XX. Antologia-ghid se încheie circular, cu un poem de Seamus Heaney, precedat de traducerea unui poem de Nichita Stănescu. Aceste *eşantioane* de traducere sunt urmate de patru instrumente de studiu/cercetare, absolut necesare studenților angajaţi în învăţarea *ştiinţei traducerii*, căci la fel ca în cazul criticii literare, traducerea poate fi *leneşă* sau *aplicată.*

Indiscutabil, ***A Manual for the Advanced Study of James Joyce' Finnegans Wake*** este un alt instrument de lucru care nu poate fi neglijat de niciun cercetător al romanului, fie din România sau din alte ţări, iar la bibliografia unui studiu despre opera-fenomen *trebuie* adăugaţi ambii autori ai acestui corpus impresionant: C. George Săndulescu şi Lidia Vianu, căci a-l menţiona doar pe unul dintre ei este un act injust, deşi Lidia Vianu îşi asumă cu modestie doar rolul de tehno-redactor. Doar parcurgând cele o sută treizeci de volume îţi dai seama ce limite poate atinge literatura

— practic, niciuna, căci *zdrobind* – *rafinând* (în sensul rafinării unei materii) secvenţele de cuvânt-sens-context / limbă-limbaje/ temporal-atemporal, Joyce (re) re-scrie aproape tot ce să sub semnul unui *alfabet universal*.

Cafenea – Bibliotecă/Biblioteci.

Lista scriitorilor români/străini traduşi este enormă, dacă te gândeşti la timpul scurt în care această laborioasă activitate de traducere şi recuperare s-a concretizat. Fie în antologii (*It Might Take Me Years*), fie în volume separate, poeţii sunt traduşi în formula colaborării dintre studenţii masteranzi şi poeţi britanici. Antologia menţionată adună treizeci şi nouă de poeţi români, membrii ai PEN-Clubului din România. Lidia Vianu pune antologia sub semnul supravieţuirii timpurilor orwelliene pe care le-am trăit, neuitând să adauge acel accent al îndoielii în privinţa căderii cortinei de fier. „This is more than a book: it is a door open into the privacy of minds. The texts published here say just this: 'I write, therefore I am.' "

Din nou, sub mâinile Lidiei Vianu o carte devine un instrument fin de sondare în *nisipurile mişcătoare* ale condiţiei intelectualului / poetului român. O întrebare care m-a frământat în aceşti ani, peste treizeci: de ce este nevoie de o colaborare cu un scriitor nativ, britanic sau american pentru a traduce? L-am întrebat pe Adam Sorkin, cu care am tradus câteva poeme de Mihai Ursachi, iar el mi-a spus că el poate face o traducere să sune mai puţin străină (cred că dorea să spună *necunoscută*) urechilor şi ochilor unui cititor american. Oare nu tocmai *sunetul / expresia străină* a adus/aduce succesul unor scriitori care scriu într-o limbă străină?

C. George Săndulescu menţionează în *Ghidul* discutat anterior cazul lui Joseph Condrad, şi cu onestitate (academică) recunoaşte că marele romancier anglo-polonez nu a învăţat engleza la universitate şi nici lecţii nu a luat, dar iată că a putut fi înţeles de un public devorator de romane de trei sute de ani. O altă experienţă personală m-a făcut să îmi pun din nou aceeaşi întrebare; I. L. Caragiale, *Conu Leonida faţă cu*

reacţiunea, piesă/farsă tradusă de un intelectual britanic nu a stârnit emoţia la care mă aşteptam din partea studenţilor mei americani.

Încheind acest şir sumar de observaţii, traducerile din poeţii români sunt un reper estetic valoros pentru cei care doresc să înţeleagă, chiar dacă incomplet, lungile bătălii pentru supravieţuire în cea mai nefastă perioadă a istoriei noastre; poate tocmai *accentul istoric* face diferenţa, căci experienţele dintr-un lagăr nu sunt comparabile cu acelea dintr-o lume liberă. Poate peste ani, aceiaşi poeţi vor fi traduşi / înţeleşi altfel. Poezia lui Vasile Baghiu „Mi-ar trebui un şir de ani" / It Might Take Me Years este, în esenţă, imaginea acelei lupte imposibile de a ieşi din coşmarul unei istorii nefaste: Mi-ar trebui un şir de ani poate

Să disloc magma aceasta de viață în care m-am prins,
Să fiu înafara oricăror bârfe de cartier,
Să ies viu dintr-o luptă care n-a fost niciodată a mea

It might take me years
To dislodge myself from
Life — this magma which has swallowed me,
And be out of the reach of neighbour gossip.
To emerge from a fight not mine".

Nu degeaba Lidia Vianu a ales-o ca titlu al acestei antologii-radiografii poetice — expresia directă, angajată în jocul estetic nu putea să nu-i stârnească propriile trăiri.

Departe de disputele lumii literare, şi chiar de politica de moment, având o inteligenţă şi o sensibilitate centrate pe universul interior şi bucuriile estetice pe care le caută cu înfrigurare, Lidia Vianu a iniţiat o nouă serie de traduceri lansată sub forma unui **concurs: „Lidia Vianu Translates"**; traducerile sunt făcute împreună cu poeta britanică Anne Stewart.

Selecţia/antologia publicată în 2020, *The Future Has Been Fabulous So Far/Până în prezent viitorul este foarte bun*, a apărut şi la editura Tracus Arte, deci este tipărită pe

hârtie, la fel ca alte cărţi apărute iniţial online. Poet rebel al anilor nouăzeci (a debutat în 1988), Dan Mircea Cipariu a reuşit să stârnească supărarea conducerii Uniunii Scriitorilor din cauza unor acuzaţii în mare parte nejustificate; însuşi Nicolae Manolescu a fost atacat, deşi s-a numărat printre cei care i-au încurajat scrisul, cum a făcut cu o întreagă pleiadă de poeţi ai generaţiei optzeciste şi ai anilor 2000. Este un caz, cred, ilustrativ pentru ceea ce Harold Bloom numeşte în *The Western Canon*, dar şi în *Map of Misreading*, „anxietatea influenţelor", explicată prin dorinţa firească a scriitorului de a-şi impune vocea / identitatea creatoare, şi nici un scriitor/critic nu se poate sustrage acestei confruntări.

Titlul acestei antologii este ales după una dintre poeziile lui Dan Mircea Cipariu, tradusă în acest volum; incitant, traducerea poemului „cartea de tarot" atenuează „poanta": „cum vezi tu viitorul?" „până în prezent e foarte bun" // "how do you feel about the future?'/„it has been fabulous so far". Traducerea este corectă gramatical, dar contrastul ironic-comic dintre prezent-viitor, pregnant în expresia din limba română, este oarecum diluat. Poetul optzecist-nouăzecist se confruntă în aceste pagini cu poeţi ai anilor 2000, mulţi dintre ei prezenţi în alte antologii sau premiaţi la concursuri de poezie, aşa că reproşul că nu ar fi o selecţie relevantă este fals. Să nu uităm că autoarea selecţiei este profesoară universitară, critic literar, traducătoare, poetă, prozatoare de primă mână; voi insista pe statutul de Profesor Emeritus, aceea care i-a introdus în marea poezie modernistă pe mulţi dintre poeţii şi prozatorii generaţiei optzeciste. De la Lidia Vianu a învăţat Mircea Cărtărescu să-l citească pe T. S. Eliot, iar în *Istoria critică a literaturii române*, Nicolae Manolescu în articolul despre poetul optzecist remarca modul în care acesta este influenţat de *The Four Quartets* (aş zice că mai degrabă de *The Waste Land*). În concluzie, reproşul privind pertinenţa alegerilor mi se pare cel puţin ne-informat.

Răsfoind cu tact antologia, mi-a reţinut atenţia Iuliana Miu (şi ea poetă premiată de Uniunea Scriitorilor!), şi doresc să închei această succintă lectură cu versurile ei:

Mi-e aşa o poftă de eşec,/ De vânt de Paris, de cântec de cintezoi!/Mă uimeşte prezenţa mea aici, în jocul ăsta infect/ „Ghici cine e mai kitsch!"// „I have such a craving for failure,/ For Paris in the wind, for the song of the chaffinch!/What the hell am I doing here, in this pox of a game called/"Best Kitsch Bitch!" Într-adevăr, Iuliana Miu este cea mai credibilă reprezentantă a generaţiei 2000, apropiată ca sensibilitate de scriitorii numiţi de Lidia Vianu *Desperados*. Mulţi dintre poeţii antologaţi sunt jurnalişti, avocaţi, profesori universitari, apropiaţi, cum se spune, de „realitatea imediată", de paradigma istoriei actuale, şi foarte mulţi dintre ei sunt deja deţinători de premii literare; meritul unor asemenea antologii este că radiografiază condiţia poeticităţii într-o perioadă dată, constituindu-se într-un instrument de studiu esenţial pentru un cercetător al fenomenului literar. Antologia „cum vezi tu viitorul?" „până în prezent e foarte bun" // "how do you feel about the future?' se adaogă altor antologii din *Biblioteca Lidia Vianu*, nefiind o radiografie instituţională, ci una trecută printr-un ochi critic avizat, ceea ce o face extrem de valoroasă.

Imposibila rotire a fiinţei. Întrebarea firească este: a scris Lidia Vianu romanul/jurnalul **Καλειδοσκόπιο /*Kaleidoscope/ Caleidoscop*,** apărut la editura Eikon, 2023, prima oară în română şi l-a tradus apoi în engleză, sau l-a scris simultan în română şi engleză? Dacă aş abuza de titlul trilingv al romanului, metaforă – corelativ obiectiv, primul impuls ar fi un apăsat *DA*. L-a scris într-o limbă pe care doar un scriitor o poate inventa, după care, din raţiuni practice îşi *rescrie* textul în două limbi; limbajul sufletului sau *eul biografic* (termenul îmi aparţine!) îţi dă libertatea de a vedea şi a scrie universal. Este caleidoscopul o jucărie banală? Eu nu cred; poate acum nu o mai găseşti, dar cei din generaţia noastră ne-am jucat încântaţi cu pietricelele colorate închise în acel tub, iar eu nu-mi puteam explica de ce se rotesc la cea mai mică zgâlţâire. Nu am spart unul, totuşi, dar pot să înţeleg explozia atomică care lasă pe jos piesele colorate, risipite aleatoriu. Din această întâmplare a copilăriei (v. p. 243), Lidia Vianu construieşte un nou tip de ficţiune, foarte personală, dificil de încadrat într-un

gen consacrat. Roman, pentru că firul narativ, oricât de încâlcit ar fi, există; jurnal–confesiune, pentru că nu lasă nici o reflecţie a pietrelor colorate să-i scape; scriere memorialistă, pentru că este un document viu al perioadei comuniste, ceea ce face să fie dificil de înţeles pentru un cititor occidental. Există mai multe poveşti de dragoste, dintre care cu greu distingi care dintre ele contează mai mult — dar asta nu este cu adevărat important: cea mai importantă poveste este aceea a scrisului, pentru că scrierea sinelui angajează fiinţa în cea mai spectaculoasă aventură.

„Emmanuel are un 'calendar perpetuu', care arată ziua şi luna. Timpul e ţinut prizonier înăuntrul lui, iar eu mă joc mutându-l înainte şi înapoi. Acum e astăzi. Acum mâine se preface în ieri" (p. 33).

Calendar, caleidoscop, obiecte aparent utile sunt absorbite în firele narative din care autoarea ţese lent, uneori deconcertant; relaţia timp-spaţiu este, la urma urmei, fundamentul destinului nostru uman şi intelectual. Din această împletire sofisticată apar *temele* personale: familia, religia, cariera. Important însă este modul în care citim: prin exerciţii impuse sau prin exerciţiile pe care noi înşine ni le formulăm. Simptomatică mi se pare relatarea unui conversaţii cu un coleg de departament, care se lăuda că parcursese toată bibliografia critică pentru cursul pe care îl preda, şi care nu concepea sau nu îndrăznea să apuce drumul invers: lectura operei, apoi lectura studiilor critice; se ajunge la o afirmaţie *aberantă* din partea colegului: „Fără critică nu se poate. E mai importantă decât cartea în sine. Ai nevoie de unelte, dacă vrei să ajungi să fii profesionistă" (p. 349). În final, tânăra Lidia Vianu răspunde: „Eu, una, refuz să mi se dicteze *cum* să citesc" (*idem*). Acest refuz profund al dictaturii de orice fel este trama întregului parcurs narativ. Acceptăm critica *doar* în măsura în care criticul însuşi este scriitor, şi, doar după ce citim opera, devenit obiect al criticii. „Începeam să înţeleg", scrie ea, „că eu nu vreau doar să predau 'literatura', ci modul meu personal de a o citi" (p. 239).

Într-o lume în care dimensiunea empatică tinde să se subţieze prin comparaţie cu „informaţia" care, nu-i aşa, trebuie să fie masivă, cât mai masivă, şi un studiu critic acceptabil academic trebuie să aibă sute de note de subsol cu trimiteri la, uneori,

observaţii critice aiuritoare—aceste pagini sunt nu doar reconfortante, dar şi încurajatoare, căci ele vorbesc despre modul în care se construieşte *gândirea critică*, nu conglomeratele de citate critice.

6.

Familia Lidiei Vianu aparţine unei ramuri sefarde, emigrate la sud şi apoi la nord de Dunăre pe vremea lui Mihai Viteazu, când unul dintre strămoşi a primit *zapis* de la domnitor şi a deschis un atelier de ceasornicărie, apoi şi-a construit o casă la poalele Dealului Mitropoliei. Membri familiei au trecut la catolicism, au devenit *convertos*, termen folosit de cele mai multe ori depreciativ. Sensibilitatea unui copil/tânăr, chiar adult, este pusă la grea încercare în cercul imediat, şi nu doar, de aceea, poate că îndemnul matern: „Cei ca noi nu au altă armă decât ambiţia. Trebuie să fie cei mai buni. Aşa supravieţuim. Altfel nu." (p. 251) – a mobilizat-o, dar nu în măsura de a-şi vedea doar de propriile interese, de a da la o parte obstacole vizibile şi invizibile. Intelectualitatea românească a înţeles ceva din lecţia Mihail Sebastian — să sperăm. Se simte în cartea Lidiei Vianu respiraţia plină de umanitatea celui care a fost iubit dar mai mult trădat de oamenii pe care îi iubea sau venera. Totuşi, nu se poate face o paralelă între relaţia Mihail Sebastian — Nae Ionescu şi aceea dintre personajul Estephan Don şi autoare, una ale cărei răni sunt cunoscute doar de ea, şi ţin de o zonă a întrepătrunderilor greu sesizabile chiar de un cititor experimentat. Numele personajelor însele trimit mai curând spre un roman cu cheie, căci nici unul dintre ele nu este românesc, adăugând o nuanţă în plus în jocul de-a caleidoscopul spart.

Textul-ca-fiinţă pe care o vezi cu creşte, cum respiră şi se mişcă sub ochii tăi, iată unde poate duce lecţia fluxului memoriei, scriitorul devenind text: „Înot în amintiri. Amintiri despre cărţi. (...) Romanul este o scoică vie, care înoată în larg. Dacă o despici în două, moare" (p. 145). Într-adevăr, dacă hiper-raţionalizezi, te pierzi.

În mod deliberat am lăsat citatele în limba română şi nu le-am dublat de varianta englezească până acum, pentru un simplu motiv: sunt diferenţe care ţin de expresivitatea textului în limba engleză, de gândirea în limba engleză a unui text, care

merg dincolo de conţinutul din limba română prin capacitatea limbii engleze de a spune mult în puţine cuvinte: „We did not need to see one another. It was an ocean of quiet, whose every wave filled our thoughts with reinvigorating nothingness. We shared those speechless summers, Marc and I. //

Nu aveam nevoie nici să ne privim. Eram într-un ocean de linişte ale cărui valuri ne goleau gândurile, în vreme ce în noi pulsa energie. Verile fără vorbe pe care le-am trăit, Marc şi cu mine." (pp. 302-303).

Se pot cita mai multe fragmente de acest fel, dar în cele din urmă te întrebi dacă citeşti două romane cu acelaşi subiect sau unul singur, dacă citeşti un roman şi traducerea lui sau ceea ce spune autoarea însăşi: „Parallel Texts", din care aleg mai curând adjectivul *paralel*, ca în două existenţe care se concurează şi, poate, se întâlnesc în infinit. Mie îmi sugerează şi liniile unui peisaj domol de preerie, caracteristic arhitecturii organice lansate de Frank Lloyd Wright; în mai multe rânduri, Lidia Vianu mărturiseşte că a fost mereu atrasă de descrierile de peisaj, de acele percepţii subtile pe care doar un peisaj le poate determina. Peisajele din această carte sunt însă unele sufleteşti, o adevărată arhitectură lirică a fiinţei, şi, la fel ca în arhitectura wrightiană, unde casa are un plan neregulat („rambling plan"), mizează mereu pe surprizele naraţiunii.

Într-o febrilă căutare de sine, Lidia Vianu continuă să scrie şi să împartă cu aceia care încă mai cred că actul de creaţie rezistă timpului doar prin puterea empatică a creatorului.

Magda Teodorescu

Biblioteca Lidia Vianu

17

Lidia Vianu
Volume în imagini

Contemporary Literature Press

2025

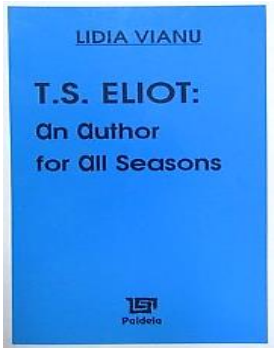

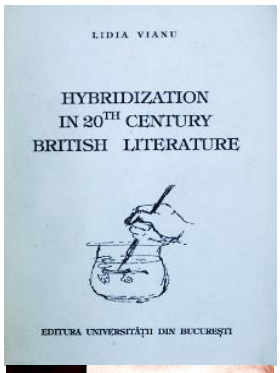

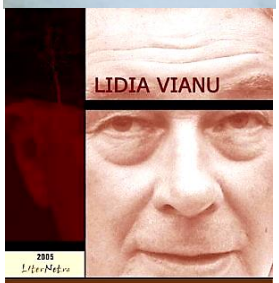

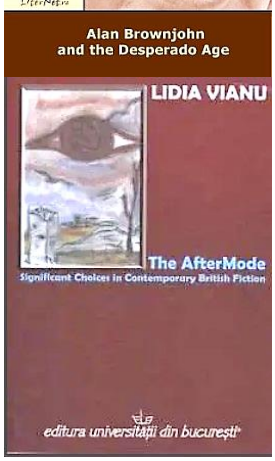

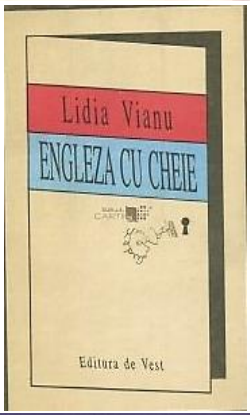

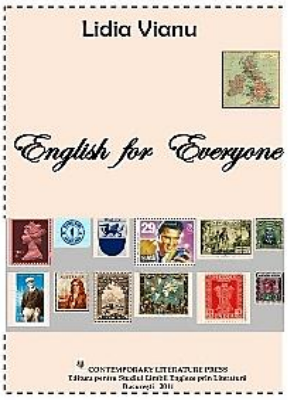

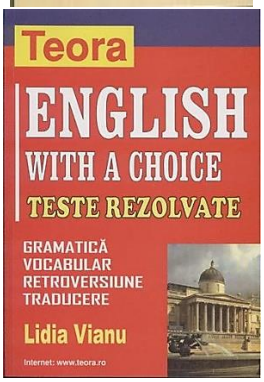

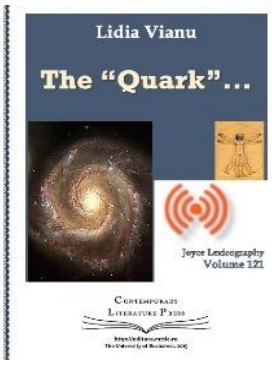

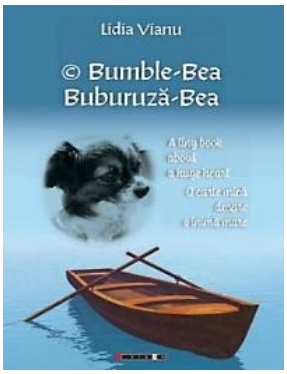

Contemporary
Literature Press
2025

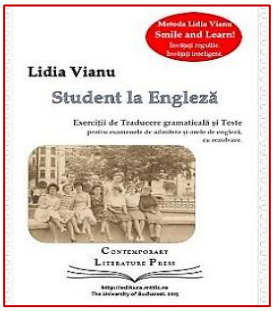

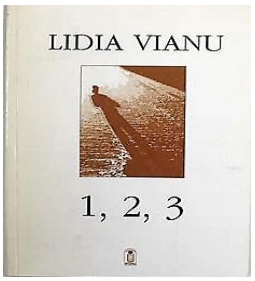

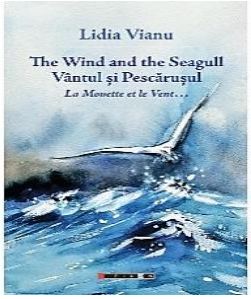

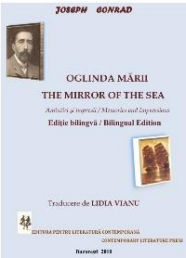

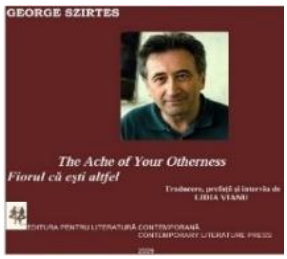

Contemporary
Literature Press
2025

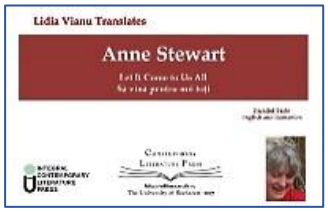

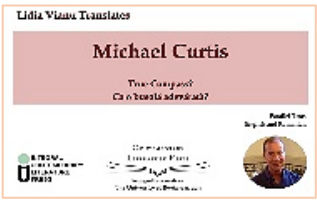

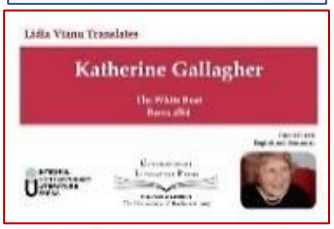

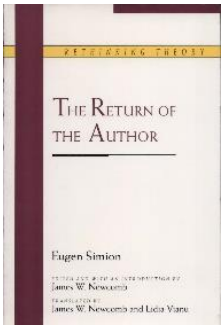

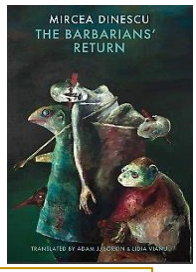

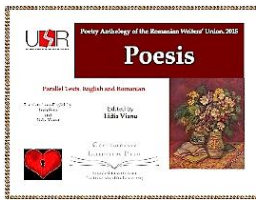

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
2025

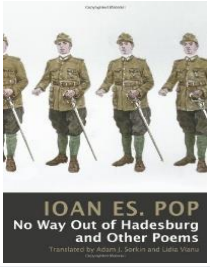

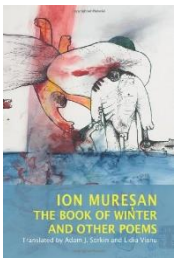

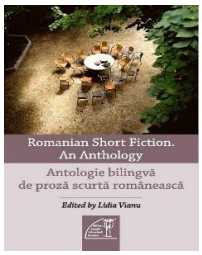

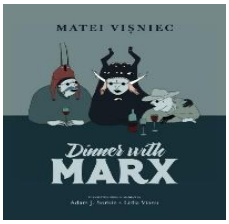

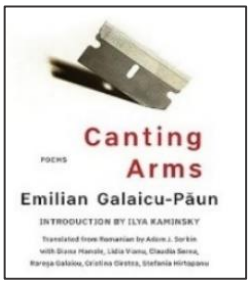

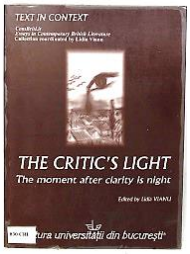

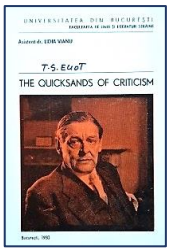

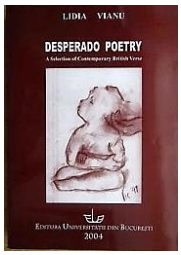

Contemporary
Literature Press
2025

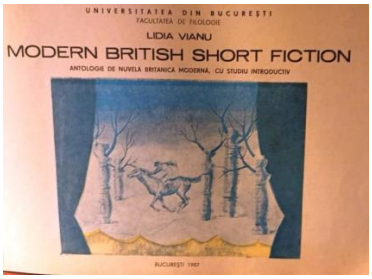

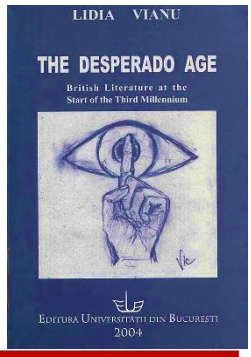

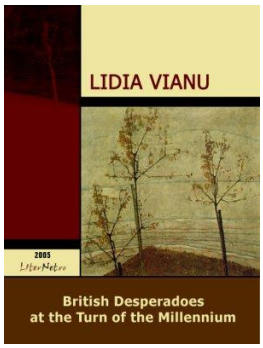

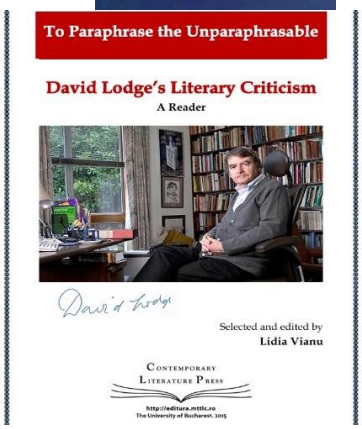

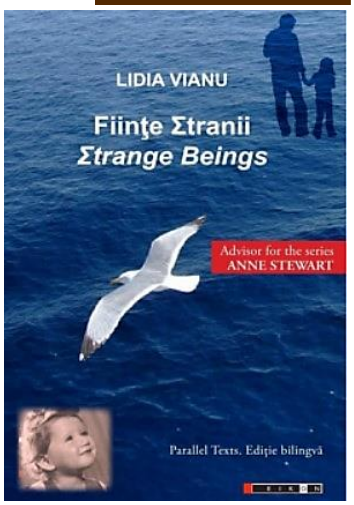

Lidia Vianu Translates
Poetry Competition

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

2025

Magda Teodorescu

Biblioteca Lidia Vianu

23

Lidia Vianu

SCRIERI / BOOKS

Contemporary Literature Press

2025

ANGLISTICĂ – CRITICĂ LITERARĂ

Scenarii lirice moderne [De la T.S. Eliot la Paul Valéry], Tipografia Universității din Bucureşti, 1983; Contemporary Literature Press, 2015
T.S. Eliot: An Author for All Seasons, Editura Universității din Bucureşti, 1984. Paideia, 2015; Contemporary Literature Press, 2010
Hybridization in 20th Century British Literature, Editura Universității din Bucureşti, 1998
British Literary Desperadoes at the Turn of the Millennium, All, 1999; Liternet, 2005
Alan Brownjohn and the Desperado Age, Editura Universității din Bucureşti, 2003; Editura LiterNet, 2005
The Desperado Age: British Literature at the Start of the Third Millennium, Editura Universității din Bucureşti, 2004; Editura LiterNet, 2006
The AfterMode. Significant Choices in Contemporary British Fiction. Editura Universității din Bucureşti, 2010; Contemporary Literature Press, 2012
Literatura contemporană britanică. Literatura Desperado, Editura Institutul European, 2011
The "Quark" [Joyce Lexicography vol. 121], Editura Integral, 2015
A Manual for the Advanced Study of James Joyce's Finnegans Wake in 130 Volumes [with C. George Sandulescu], Contemporary Literature Press, 2017

ANGLISTICĂ – INTERVIURI LITERARE

Desperado Essay–Interviews [Interviews with contemporary British writers], Editura Universității din Bucureşti, 2006; Contemporary Literature Press, 2009
Viața în cuvinte / Words about life. Interviuri cu / Interviews with Lidia Vianu. Ediție bilingvă, Editura Eikon, 2025

ANGLISTICĂ – MANUALE

English with a Key, Editura de Vest, 1993; Editura Teora, 1994
English in Style, Editura Univers Enciclopedic, 2002
English for Everyone, Contemporary Literature Press, 2011
Admiterea la Engleză, Editura Integral, 2015; Contemporary Literature Press, 2021
Student la Engleză, Contemporary Literature Press, 2015; Editura Integral, 2015
English with a Choice, Editura Teora, 2001
Metoda Lidia Vianu. Smile and Learn! Învăţaţi inteligent. Învăţaţi gramatica, în 7 volume, Editura Eikon, 2025

POEZIE

1, 2, 3, Editura Integral, 1997; Contemporary Literature Press, 2022
Moderato 7, Editura Orient-Occident, 1998; Contemporary Literature Press, 2009
Foarte, Editura Cartea Românească, 2001; Contemporary Literature Press, 2022
The Wall, Editura Integral, 2016; Contemporary Literature Press, 2015
The Wind and the Seagull. Vântul şi Pescăruşul. La Mouette et le Vent... Ediție bilingvă. Editura Eikon, 2022; Contemporary Literature Press, 2022
Poeme Foarte 1 2 3, Editura Eikon

PROZĂ

Bumble-Bea. A tiny book about a huge heart / Buburuză-Bea. O carte mică despre o inimă mare. Ediție bilingvă, Editura Eikon, 2023; Contemporary Literature Press, 2024
Prizonieră în oglindă. Roman, Editura Porto Franco, 1993; Contemporary Literature Press, 2022
Καλειδοσκόπιο/ Kaleidoscope/ Caleidoscop. Roman, Editura Eikon, 2023
Strange Beings / Ființe Stranii. Roman, Editura Eikon, 2024

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
2025

TRADUCERI ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Joseph Conrad: *Oglinda mării*, Editura Amarcord, 1994; Contemporary Literature Press, 2010

Ruth Fainlight: *Autorul la Rampă/Author! Author!*, Editura Univers Enciclopedic, 2007; Contemporary Literature Press, 2010

Mimi Khalvati: *Poeta din Zid / The Poet in the Wall*, Editura Univers Enciclopedic, 2007; Contemporary Literature Press, 2007

Peter Ackroyd: *Bucurii din Purley*, Editura Univers Enciclopedic, 2007; Contemporary Literature Press, 2009

Alan Brownjohn: *Gasping for Love / Tânjesc după iubire*, Editura Univers Enciclopedic, 2007; Contemporary Literature Press, 2009

George Szirtes: *The Ache of Your Otherness/ Fiorul că eşti altfel*, Editura Univers Enciclopedic, 2007; Contemporary Literature Press, 2009

Sonja Besford: *arrivals & departures. sosiri şi plecări*, Contemporary Literature Press, 2014

Anne Stewart. *Let It Come to Us All. Să vină pentru noi toți*, Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Hilary Elfick: *A Single Instinct. Unicul instinct*. Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Daniel Thomas Moran: *Here in the Afterlife. Aici, în viața de după*, Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Jeremy Page: *If Not Now. Dacă nu acum*, Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Katherine Gallagher: *The White Boat. Barca albă*, Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Mandy Pannett: *Ladders of Glass. Scări de sticlă*, Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Maria Jastrzębska: *Old Knives. Cuțite vechi*, Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Michael Curtis: *True Compass? Ca o busolă adevărată?,* Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Joan Michelson: *Bloomvale Home. Azilul de bătrâni din Bloomvale*, Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Moira Andrew: *A Box of Sky. Cerul, o cutie,* Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Six British Poets. Wendy French, Joan Michelson, Graham Mummery, Peter Phillips, Maggie Sawkins, Anne Stewart, Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Four Bloodaxe Poets. Patru poeți Bloodaxe. Imtiaz Dharker, W. N. Herbert, George Szirtes, Mark Waldron, Editura Muzeul Literaturii Române, 2019; Contemporary Literature Press, 2019

The Magician in Me. Magicianul din mine. Poems by Caroline Carver, Kavita A. Jindal, Peter Phillips, Anne Stewart, Dorothy Yamamoto, Editura Muzeul Literaturii Române, 2018; Contemporary Literature Press, 2020

Anne Stewart: *any minute now. în orice clipă*, Editura Eikon 2023

TRADUCERI ÎN LIMBA ENGLEZĂ

Eugen Simion: *The Return of the Author*, Northwestern University Press, Evanston, Illinois, 1997

Censorship in Romania. Romanian Writers. Interviews and fragments, Central European University Press, 1998

Marin Sorescu: *The Past Perfect of Flight* [cu Adam J. Sorkin], The Romanian Cultural Institute Publishing House, 2004

Lucian Vasilescu: *close. so far away*, Editura Integral/Vinea, 2009

Mircea Dinescu: *The Barbarians' Return* [cu Adam Sorkin], Bloodaxe Books, 2018

Marin Sorescu: *Cousin Shakespeare* [A Tragedy in Five Acts] [cu Adam Sorkin], Editura Hoffman, 2014

Marin Sorescu: *The Bridge* [cu Adam Sorkin], Bloodaxe Books, 2004. Poetry Society: Corneliu M. Popescu Prize, 2011

Mircea Ivănescu: *lines poems poetry* [cu Adam Sorkin], University of Plymouth Press, 2009

Ioan Es Pop: *No Way Out of Hadesburg and Other Poems* [cu Adam Sorkin], University of Plymouth Press, 2011

Ion Mureşan: *The Book of Winter and Other Poems* [cu Adam Sorkin], University of Plymouth Press, 2011

My Cup of Light: An Anthology of Romanian Poetry, Contemporary Literature Press, 2014

Poesis. Poetry Anthology of the Romanian Writer's Union 2015 [cu Leah Fritz], Contemporary Literature Press, 2015

Angela Baciu: *Charli. Rue Sainte-Catherine 34,* Editura Integral, 2017; Contemporary Literature Press, 2017

Petruț Dinu: *What's Your Name?/Cum te cheamă?*, Contemporary Literature Press, 2017

Five Romanian Poets. Cinci poeți români: Romița Mălina Constantin, Diana Geacăr, Emil Nicolae, Ioan Es. Pop, Floarea Țuțuianu. Ediție bilingvă, Muzeul Literaturii Române, 2019; Contemporary Literature Press, 2020

The Future Has Been Fabulous So Far. Până în prezent viitorul este foarte bun. Ediție bilingvă, Editura Tracus Arte, 2020; Contemporary Literature Press, 2020

Poezie înseamnă să faci echilibristică pe liniile din palma lui Dumnezeu. Poetry is tightrope walking on the lines in God's palm. *Poetry Anthology*. Ediție bilingvă, Editura Eikon, 2023. Contemporary Literature Press, 2024

Dumitru M. Ion: *The Gospel after John Metaphor*, Editura Orient-Occident, 1999

Carolina Ilica: *The Tyranny of Dream*, Editura Orient-Occident, 1999

Carolina Ilica: *13 [Double] Poems of Love.* Editura Orient-Occident, 2001

Robert Şerban: *Ce rămâne din viață / What's left of life*. Ediție bilingvă, Editura Brumar, 2022
Matei Vişniec: *Dinner with Marx* [cu Adam J. Sorkin]. New Meridian Arts, 2023
Emilian Galaicu-Păun: *Canting Arms* [cu Adam J. Sorkin, Diana Manole, Rareşa Galaicu]. Deep Vellum, 2024
"Lidia Vianu Translates" 2023. *Touched by an Angel. Atins de Înger, Poetry Anthology*. Ediție bilingvă, Editura Eikon, 2024
1.20.2024. Poezie Contemporană Românească. Contemporary Romanian Poetry. Album – Antologie, bilingv. Traducere de Lidia Vianu. Fundația Culturală Augustin Buzura, 2024
Virgil Diaconu: *The Miraculous moment*. Tradus de Adam J. Sorkin şi Lidia Vianu. Editura Contrast, 2024

VOLUME EDITATE [500 volume pentru CLP, https://editura.mttlc.ro/]

The Critical Rub. To read, to write, perchance to dream, Essays in Contemporary British Literature, Editura Universității din Bucureşti, 2007
The Critic's Dilemma. The awful daring of a moment's surrender, Essays in Contemporary British Literature, Editura Universității din Bucureşti, 2007
The Critic's Light. The moment after clarity is night, Essays in Contemporary British Literature, Editura Universității din Bucureşti, 2007
The Pleasures of the Text..., Editura Universității din Bucureşti, 2010
Literary Criticism, between Science and Creation, Editura Universității din Bucureşti, 2010

ANTOLOGII

T.S. Eliot: The Quicksands of Criticism, Tipografia Universității din Bucureşti, 1980
Later 20th Century British Poetry, Tipografia Universității din Bucureşti, 1984
An Anthology of English Literature. The Modern Age, Tipografia Universității din

Bucureşti, 1984
Modern British Short Fiction, Tipografia Universității din Bucureşti, 1987
29 Postwar American Poets, Tipografia Universității din Bucureşti, 1989
Desperado Poetry – A Selection of Contemporary British Verse, Editura Universității din Bucureşti, 2004
Heureux qui, comme Ulysse... C. George Sandulescu: Welcome Back, Contemporary Literature Press, 2011
It Might Take Me Years. Mi-ar trebui un şir de ani. The Romanian PEN Club Anthology of Poetry. Parallel texts. Ediție bilingvă, Contemporary Literature Press, 2013
New Europe Writers. Bucharest Tales, Contemporary Literature Press, 2014
My Cup of Light: An Anthology of Romanian Poetry, Contemporary Literature Press, 2014
The Exam Book!, Contemporary Literature Press, 2014
To Paraphrase the Unparaphrasable. D. Lodge's Literary Criticism. A Reader, Contemporary Literature Press, 2015
Poesis. Poetry Anthology of the Romanian Writer's Union 2015 [cu Leah Fritz], Contemporary Literature Press, 2015
Six English Poets about May 2017 in Bucharest. Romania's Moment: Wendy French, Joan Michelson, Graham Mummery, Peter Phillips, Maggie Sawkins, Anne Stewart. Contemporary Literature Press, 2018
The Future has been fabulous so far. Până în prezent viitorul este foarte bun, Tracus Arte, *2020*, Contemporary Literature Press, 2020
Rănile lor pe trupul nostru, Contemporary Literature Press, 2022
Romanian Short Fiction. An Anthology / Antologie bilingvă de proză scurtă românească, Editura Muzeul Literaturii Române. Editat de Lidia VianuMarius Chivu, selecția textelor, 2018.
Poetry is tightrope walking on the lines in God's palm. Poezie înseamnă să faci echilibristică pe liniile din palma lui Dumnezeu. Poetry Anthology, Eikon, 2023, Contemporary Literature Press, 2024

"Lidia Vianu Translates" 2023. Touched by an Angel. Atins de Înger. Poetry Anthology. Antologie de poezie. Editura Eikon, 2023, Contemporary Literature Press, 2024
Antologia Criticii de Întâmpinare, 2025, Contemporary Literature Press, 2025

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
2025

Magda Teodorescu

Biblioteca Lidia Vianu

32

Lidia Vianu

Date despre volume

Contemporary Literature Press

2025

	Editură	An
Anglistică – Critică literară		
Scenarii lirice moderne [De la T.S. Eliot la Paul Valéry]	Tipografia Universității din Bucureşti	1983
	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/vianu-scenarii-lirice.html	2015
T.S. Eliot. An Author for All Seasons	Editura Universității din Bucureşti	1984
	Paideia	1997
	Contemporary Literature Press T.S. Eliot – An Author for All Seasons - Lidia Vianu - Contemporary Literature Press	2010
Hybridization in 20th Century British Literature	Editura Universității din Bucureşti	1998
British Literary Desperadoes at the Turn of the Millennium	Editura All	1999
	Editura LiterNet, https://editura.liternet.ro/en/book/153/Lidia-Vianu/British-Desperadoes-at-the-Turn-of-the-Millennium.html	2005

Alan Brownjohn and the Desperado Age	Editura Universității din Bucureşti Editura LiterNet, http://editura.liternet.ro/ebooks/lvianualan/lvianualan.pdf	2003 2005
The Desperado Age. British Literature at the Start of the Third Millennium	Editura Universității din Bucureşti Editura LiterNet, https://editura.liternet.ro/en/book/fraghtml/179/Lidia-Vianu/The-Desperado-Age.html	2004 2006
The AfterMode. Significant Choices in Contemporary British Fiction	Editura Universității din Bucureşti, https://editura.mttlc.ro/desp_interviews.html Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/Lidia.Vianu-The-AfterMode.html	2010 2012
Literatura contemporană britanică. **Literatura Desperado**	Editura Institutul European	2011
The "Quark" [Joyce Lexicography vol. 121]	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/the-quark.html Editura Integral	2014 2015
A Manual for the Advanced Study	Contemporary Literature Press,	2017

of James Joyce's ***Finnegans Wake*** in 130 Volumes [with C. George Sandulescu]	https://editura.mttlc.ro/fwliniarized/List%20of%20all%20130%20FW%20Lexicons.pdf	

Interviuri literare

Desperado Essay–Interviews [Interviews with contemporary British writers]	Editura Universității din Bucureşti Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/desp_interviews.html	2006 2009
Viața în cuvinte. Interviuri cu Lidia Vianu	Editura Eikon	2025

Anglistică—Manuale

English with a Key	Editura de Vest Editura Teora	1993 1994
English for Everyone	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/carti/vianu.english-for-everyone.pdf	2011
Admiterea la Engleză	Editura Integral	2015

Student la Engleză	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/carti/Lidia%20Vianu.%20Student%20la%20Engleza.%20CLP.pdf	2015
	Editura Integral	2015
English in Style	Editura Univers Enciclopedic	2002
English with a Choice	Editura Teora	2001
Metoda Lidia Vianu. Smile and Learn! Învăţaţi inteligent. Învăţaţi gramatica, în 7 volume	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/metoda-lidia-vianu-7-volume.html	2021
	Editura Eikon	2025

Poezie

1, 2, 3	Editura Integral	1997
	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/vianu-123-poeme.html	2022
Moderato 7	Editura Orient-Occident,	1998
	https://editura.mttlc.ro/moderato.html	2009

Foarte	Editura Cartea Românească	2001
	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/vianu-foarte-2022.html	2022
The Wall	Editura Integral	2016
	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/vianu-the-wall.html	2015
The Wind and the Seagull. Vântul şi Pescăruşul. La Mouette et le Vent... Ediție bilingvă	Editura Eikon	2022
	Contemporary Literature Press, http://editura.mttlc.ro/vianu-the-wind-and-the-seagull.html	2022
	Premiul Revistei Cafeneaua Literară	
Poeme Foarte 1 2 3	Editura Eikon	2025

Proză

Bumble-Bea. A tiny book about a huge heart / Buburuză-Bea. O carte mică despre o inimă mare. Parallel Texts. Ediție bilingvă	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/vianu-bumble-bea.html	2022
	Editura Eikon	2024
Prizonieră în oglindă. Roman	Editura Porto Franco	1993
	Contemporary Literature Press,	2022

	https://editura.mttlc.ro/vianu-prizoniera-roman.html	
Καλειδοσκόπιο / Kaleidoscope/ **Caleidoscop**. Roman	Editura Eikon	2023
Strange Beings / Ființe Stranii	Editura Eikon	2024

Traduceri în limba română

Joseph Conrad. Oglinda mării	Editura Amarcord Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/conrad-vianu.html	1994 2010
Ruth Fainlight. Autorul la Rampă. Author! Author!	Editura Univers Enciclopedic Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/fainlight_author.html	2007 2010
Mimi Khalvati. Poeta din Zid. The Poet in the Wall	Editura Univers Enciclopedic Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/khalvati_wall.html	2007 2007
Peter Ackroyd. Bucurii din Purley	Editura Univers Enciclopedic	2007

	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/ackroyd_purley.html	2009
Alan Brownjohn. Gasping for Love. Tânjesc după iubire	Editura Univers Enciclopedic Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/brownjohn_gasping.html	2007 2009
George Szirtes. The Ache of Your Otherness. Fiorul că eşti altfel	Editura Univers Enciclopedic Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/otherness.html	2007 2009
It Might Take Me Years. Mi-ar trebui un şir de ani. The Romanian PEN Club Anthology of Poetry. Parallel texts. Ediție bilingvă.	https://editura.mttlc.ro/Vianu-Romanian-PEN-Club-Anthology.html	2013
Sonja Besford. arrivals & departures. sosiri şi plecări	Contemporary Literature Press, http://editura.mttlc.ro/besford-arrivals.html	2014
Anne Stewart. Let It Come to Us All. Să vină pentru noi toți.	Editura Integral https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-anne-stewart.html	2017 2017
Hilary Elfick. A Single Instinct.	Editura Integral	2017

Unicul instinct.	https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-hilary-elfick.html	2017
Daniel Thomas Moran. Here in the Afterlife. Aici, în viața de după.	Editura Integral https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-dt-moran.html	2017 2017
Jeremy Page. If Not Now. Dacă nu acum	Editura Integral https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-jeremy-page.html	2017 2017
Katherine Gallagher. The White Boat. Barca albă	Editura Integral https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-katherine-gallagher.html	2017 2017
Mandy Pannett. Ladders of Glass. Scări de sticlă.	Editura Integral https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-mandy-pannett.html	2017 2017
Maria Jastrzębska. Old Knives. Cuțite vechi.	Editura Integral https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-maria-jastrzebska.html	2017 2017
Michael Curtis. True Compass? Ca o busolă adevărată?	Editura Integral https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-michael-curtis.html	2017 2017
Joan Michelson. Bloomvale Home.	Editura Integral	2017

Azilul de bătrâni din Bloomvale	https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-joan-michelson.html	2017
Moira Andrew. A Box of Sky. Cerul, o cutie	Editura Integral https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-moira-andrew.html	2017 2017
Six British Poets. 2017. Wendy French, Joan Michelson, Graham Mummery, Peter Phillips, Maggie Sawkins, Anne Stewart	Editura Integral https://editura.mttlc.ro/six-british-poets-2017.html	2017 2017
Four Bloodaxe Poets. Patru poeți Bloodaxe. Imtiaz Dharker, W. N. Herbert, George Szirtes, Mark Waldron.	Editura Muzeul Literaturii Române Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/four-bloodaxe-poets.html	2019 2019
The Magician in Me. Magicianul din mine. Poems by Caroline Carver, Kavita A. Jindal, Peter Phillips, Anne Stewart, Dorothy Yamamoto	Editura Muzeul Literaturii Române Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/the-magician-in-me.html	2018 2020
Anne Stewart. any minute now. în orice clipă	Editura Eikon	2023

Traduceri în limba engleză

2025

Eugen Simion. The Return of the Author	Northwestern University Press, Evanston, Illinois	1997
Censorship in Romania. Romanian Writers. Interviews and excerpts.	Central European University Press	1998
Marin Sorescu. The Past Perfect of Flight [cu Adam J. Sorkin]	The Romanian Cultural Institute	2004
Mircea Dinescu. The Barbarians' Return [cu Adam Sorkin]	Bloodaxe Books	2018
Marin Sorescu. Cousin Shakespeare [A Tragedy in Five Acts] [cu Adam Sorkin]	Editura Hoffman	2014
Marin Sorescu. The Bridge [cu Adam Sorkin]	Bloodaxe Books London Poetry Society: Corneliu M. Popescu Prize 2011	2004
Mircea Ivănescu. lines poems poetry [cu Adam Sorkin]	University of Plymouth Press	2009
Lucian Vasilescu. close. so far away	Editura Integral/Vinea	2009
Ioan Es Pop. No Way Out of	University of Plymouth Press	2011

Hadesburg and Other Poems [cu Adam Sorkin]		
Ion Mureşan. The Book of Winter and Other Poems [cu Adam Sorkin]	University of Plymouth Press	2011
Angela Baciu. Charli. Rue Sainte-Catherine 34	Editura Integral Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-translates-baciu.html	2017 2017
Petruţ Dinu. What's Your Name? Cum te cheamă?	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/lidia-vianu-translates-petrutdinu.html	2017
Five Romanian Poets / Romița Mălina Constantin, Diana Geacăr, Emil Nicolae, Ioan Es. Pop, Floarea Țuțuianu.	Editura Muzeul Literaturii Române Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/five-romanian-poets-2019.html	2019 2020
Dumitru M. Ion. The Gospel after John Metaphor	Editura Orient-Occident	1999
Carolina Ilica. The Tyranny of Dream	Editura Orient-Occident	1999
Carolina Ilica. 13 [Double] Poems of Love	Editura Orient-Occident	2001

Robert Şerban. Ce rămâne din viaţă.	Editura Brumar	2022
What's left of life	Editura Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/robert-serban-life.html	2022
Matei Vişniec. Dinner with Marx [cu Adam J. Sorkin]	New Meridian Arts	2023
Emilian Galaicu-Păun. Canting Arms [cu Adam J. Sorkin, Diana Manole, Rareşa Galaicu]	Deep Vellum	2024
1.20.2024. Poezie Contemporană Românească. Contemporary Romanian Poetry. Album–Antologie, bilingv	Fundația Culturală Augustin Buzura	2024
Virgil Diaconu. *The Miraculous moment* [cu Adam J. Sorkin]	Editura Contrast	2024

Volume Editate [500 volume, pentru CLP]

The Critical Rub. To read, to write, perchance to dream. Essays in	Editura Universității din Bucureşti	2007

Contemporary British Literature		
The Critic's Dilemma. The awful daring of a moment's surrender. Essays in Contemporary British Literature	Editura Universității din Bucureşti	2007
The Critic's Light. The moment after clarity is night. Essays in Contemporary British Literature	Editura Universității din Bucureşti	2007
The Pleasures of the Text...	Editura Universității din Bucureşti	2010
Literary Critcism, between Science and Creation	Editura Universității din Bucureşti	2010

Antologii

T.S. Eliot. The Quicksands of Criticism	Tipografia Universității din Bucureşti	1980
Later 20th Century British Poetry	Tipografia Universității din Bucureşti	1984
An Anthology of English Literature. The Modern Age.	Tipografia Universității din Bucureşti	1984

Modern British Short Fiction	Tipografia Universității din Bucureşti	1987
29 Postwar American Poets	Tipografia Universității din Bucureşti	1989
Desperado Poetry. A Selection of Contemporary British Verse	Editura Universității din Bucureşti	2004
Heureux qui, comme Ulysse... C. George Sandulescu: Welcome Back	Contemporary Literature Press	2011
It Might Take Me Years. Mi-ar trebui un şir de ani. The Romanian PEN Club Anthology of Poetry. Parallel texts. Ediție bilingvă	Contemporary Literature Press,	2013
The Exam Book!	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/the-exam-book.html	2014
New Europe Writers. Bucharest Tales	Contemporary Literature Press https://editura.mttlc.ro/bucharest-tales-edited-vianu.html	2014
My Cup of Light. An Anthology of Romanian Poetry	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/my-cup-of-	2014

	light-vianu.html	
To Paraphrase the Unparaphrasable. **D. Lodge's Literary Criticism**. A Reader	Contemporary Literature Press https://editura.mttlc.ro/david-lodge-criticism.html	2015
Poesis. Poetry Anthology of the Romanian Writer's Union 2015 [cu Leah Fritz]	Contemporary Literature Press, http://editura.mttlc.ro/poesis-anthology.html	2015
Six English Poets about May 2017 in Bucharest. Romania's Moment: Wendy French, Joan Michelson, Graham Mummery, Peter Phillips, Maggie Sawkins, Anne Stewart.	Contemporary Literature Press, https://editura.mttlc.ro/romanias-moment.html	2018
The Future Has Been Fabulous So Far. Până în prezent viitorul este foarte bun. Poetry anthology	Editura Tracus Arte Contemporary Literature Press, http://editura.mttlc.ro/the-future-has-been-2022.html	2020 2020
Rănile lor pe trupul nostru	Contemporary Literature Press, http://editura.mttlc.ro/ranile-lor-2022.html	2022
Romanian Short Fiction. An Anthology / Antologie bilingvă de proză scurtă românească	Editura Muzeul Literaturii Române. Marius Chivu, selecția textelor.	2018

Poetry is tightrope walking on the lines in God's palm. Poezie înseamnă să faci echilibristică pe liniile din palma lui Dumnezeu. Poetry Anthology	Editura Eikon Contemporary Literature Press http://editura.mttlc.ro/poetry-is-tightrope-walking.html	2023 2024
Touched by an Angel. Atins de Înger. "Lidia Vianu Translates" 2023	Editura Eikon Contemporary Literature Press	2023 2025
Antologia Criticii de Întâmpinare	Contemporary Literature Press	2025

Magda Teodorescu

Autobiografie versus Curriculum Vitae

Contemporary Literature Press
2025

Zilele astea îmi amintesc cum la fiecare pas al carierei mi se cerea să depun o autobiografie; trebuia să se încheie cu o lozincă, fie„Lupt pentru pace" sau „URSS, bastion al păcii e!" Depindea de anul scrierii, înainte sau după 1964: eu îl scriam după 1964. Pentru mine era cel mai greu şi mai sâcâitor lucru, pentru că aveam atât de multe lucruri de cernut, atâtea de ascuns. Era cu atât mai dureros cu cât bănuiam că undeva, cineva mă tot urmărea. Era aproape ca un proces cunoscut în psihologie, prin care grijile conştientului erau forţate să intre în subconştient, acele fapte care nu corespundeau imperativelor societăţii socialiste multilateral dezvoltate. În ce mă priveşte, erau mult prea multe cele care ar fi trebuit să fie date uitării.

M-am născut într-o familie cu adânci rădăcini istorice; am aflat asta în adolescenţă, lucru confirmat mult mai târziu, când am citit o istorie a oraşului Ploieşti, şi când am văzut un portret al străbunilor noştri, se pare că fusese profesor de matematică la Academia Sf. Sava, în casa unchiului. Asta era din partea tatălui meu, al cărui bunic, generalul Victor Tomoroveanu, a fost erou de război, în Primul Război Mondial.

Imaginaţi-vă cum ar fi sunat asta pentru cei care îşi băgau nasul în vieţile noastre! Pentru a nu mai menţiona faptul că a luptat împotriva agentului moscovit, nimeni altuldecât Bela Kuhn. Acest „detaliu" a bântuit întreaga familie, căci fiii lui, unchii mei, au petrecut ani în închisorile comuniste. Unchiul meu, Nicolae, absolvent al Şcolii Superioare de Administraţie din Franţa, era prieten cu Alice Voinescu, cunoscut filosof al culturii, asista la conferinţe ţinute în casa acesteia; cineva a informat poliţia şi toţi din cerc au fost închişi.

Mama şi tata au făcut tot ce au putut ca să upravieţuiască şi să ne ferească de aceste necazuri ale familiei. Bunicul meu matern provenea dintr-o familie mai „rezonabilă"; totuşi, şi el avea ceva de ascuns. Povestea este tragic-comică: mama lui era fiica unui boier local; străbunica mea s-a îndrăgostit de învăţătorul satului şi a fugit de acasă. Nu a contat că cei doi porumbei nu au reuşit să trăiască fericiţi până la adânci bătrâneţe; dimpotrivă, străbunica mea a decis să-şi construiască propriul cavou pe

vârf de deal, de unde să-şi privească pământurile. Efectul a fost că, după venirea comuniştilor la putere, bunicul a simţit că va fi considerat chiabur, aşa că a decis să cedeze tot pământul autorităţilor comuniste; altfel ar fi riscat ca întreaga familie să fie trimisă în Bărăgan, în câmpia din sudul ţării expusă unei clime necruţătoare.

Sărmanul meu bunic îşi salvase vecinii, o familie de evrei, de la deportare, riscându-şi viaţa, pentru că „legionarii" îi luaseră urma. Iarăşi, am aflat aceste lucruri mai târziu; totuşi, nu aş fi putut să menţionez multe dintre aceste detalii în nefericita mea autobiografie. Mi-am amintit zilele astea ceva: prima mea întâlnire cu prejudecăţile comuniste! Învăţătoarea, o persoană neglijentă şi aproape tot timpul absentă, trebuia să scrie un raport despre profesiunile părinţilor noştri. Colegii mei au declarat că părinţii lor sunt „muncitori", numai eu am răspuns prompt că tatăl meu este inginer. Greşit, a ţipat ea, şi tatăl tău este muncitor! Părinţii mei au tăcut atunci când le-am spus ce s-a întâmplat, ceea ce a sădit primele seminţe de îndoială despre natura adevărului.

Şcoala şi educaţia erau alte lucruri despre care trebuia să mint în autobiografia mea, pentru că părinţii ne învăţau lucruri care nu se predau la şcoală, în mare parte valori ce contraveneau oarecum aşa-ziselor credinţe comuniste. Nu ştiu dacă simţul ironiei, potenţialul de a avea simţul ironiei sau limbajul dublu este ceva cu care ne naştem, deşi mă îndoiesc. Am fi atunci nişte personaje din romanul *1984* al lui Orwell. Mecanismul minciunii sociale nu este ceva specific societăţilor comuniste. Diferenţa constă în faptul că în comunism eşti forţat să minţi în scris, începând cu aşa-zisa mărturisire a vinei politice.

Dacă condamnaţii politic trebuiau să-şi recunoască vina sub presiune, noi cei care trăiam dincolo de zidurile celulei trebuia să jurăm angajamentul faţă de idealurile socialismului, şi să o facem prin scrierea autobiografiei. Este o diferenţă imensă între minciuna socială şi cea ficţională. De aceea m-am simţit uşurată când am tradus eseul lui Wilde „Decăderea minciunii". În timp ce traduceam, mi-am dat seama de ce mi-am dorit întotdeauna să evadez în această lume ficţională. Ce minciună confortabilă era!

Trebuie să mărturisesc că am fost fericita beneficiară a unui mediu muzical: tata cânta la vioară iar mama la pian, în timp ce una dintre prietenele lor, o nemţoaică nefericităal cărei tată avusese o fabrică de ulei, erao soprană desăvârşită. Am ascultat sonatele lui Beethoven şi liedurile lui Schubert în sufrageria noastră. Tatăl meu a studiat vioara la Conservatorul din Iaşi în paralel cu studiile la Politehnică; la un moment dat, a trebuit să renunţe la studiile muzicale şi să opteze pentru o carieră inginerească. Mama a studiat pianul la şcoala privată pe care a urmat-o, Notre Dame de Paris. Fete din toată Europa de Est alegeau această şcoală celebră din Mittel Europa. Imaginaţi-vă cum ar fi fost să scriu despre şcoala mamei în autobiografie!

Vorbind despre valori, părinţii mei împărtăşeau valori victoriene cu o notă puternică de nonconformism, ceea ce era destul de amuzant într-un fel. Vorbeau în franceză când doreau să se ascundă de noi, dar încetul cu încetul mama ne-a învăţat puţină franceză, abia mai târziu am simţit gustul pentru engleză. De la o vecină, o doctoriţă, am auzit primele cuvinte englezeşti, şi m-am îndrăgostit de sunetul ei.

Primul meu profesor de engleză a fost un român însurat cu o scoţiană. Trebuia să măduc la el acasă, dar nu i-am văzut niciodată soţia, deşi în secret speram să o întâlnesc. Învăţarea limbii mi se părea ceva uşor, şi aşteptam cu nerăbdare să citesc ceva important, Shakespeare. Aşteptam cu nerăbdare să împlinesc vârsta la care primeşti buletin, ceea ce mi-ar fi permis să citesc într-o bibliotecă mare. A venit ziua aceea şi m-am dus glonţ la Biblioteca Naţională şi am cerut Operele Complete Shakespeare. Prima mea lectură a fost *Cum vă place*. Prin coincidenţă sau prin ceea ce Carl Gustav Jung numeşte „sincronicitate", am jucat rolul Rosalindei, în engleză, într-un spectacol regizat de profesoara de engleză din liceu.

Ani la rândul am citit piesele lui Shakespeare în fiecare vară ca un exerciţiu de devoţiune faţă de cel mai mare scriitor. Deşi am avut o notă mare, am picat examenul de intrare la Departamentul de Engleză; în anul următor am fost acceptată la Facultatea de Filologie, Secţia Română-Engleză, dublă specialitate. Să menţionez în „autobiografia" mea că profesorul care m-a pregătit pentru facultate fost Radu Surdulescu, un fost deţinut politic? Un tânăr distins, foarte rafinat, născut în Turnu

Severin ca mine. Singura lui vină a fost că mergea pe stradă la Cluj în timpul manifestaţiilor de sprijinire a revoluţiei din Ungaria din 1956. Studia Dreptul la Universitatea din Cluj la acea vreme, încercând să-şi urmeze tatăl, avocat la Tribunalul din Severin.

Cornel Mihai Ionescu şi Nicolae Manolescuau fost acei profesori care ies în evidenţă când vine vorba despre învăţarea care contează într-adevăr. M-am îndrăgostit de intelectul şi erudiţia lui Cornel Mihai Ionescu. L-am poreclit Doctor Angelicus. Datorez enorm lecţiilor lui peripatetice despre literatură universală şi filosofie! Privind înapoi, îmi dau seama că metoda lui era foarte şireată: crea confuzie în minţile noastre necoapte şi ne forţa să ne găsim propria cale, pentru că şi azi cred că lucrul cel mai greu este să înveţi să alegi.

Am cunoscut-o pe Lidia Vianu după terminarea studiilor, deşi cel puţin o dată ne-am intersectat în studenţie. Mi-a devenit nu doar mentor ci şi prietenă pe viaţă. Aveam atât de mult de admirat la tânăra profesoară! De prima oară când am deschis teza de doctorat recent publicată, nu am putut să nu remarc capacitatea de a îmbina erudiţia cu ironia, analizele amănunţite care păreau că merg fluid, neîmpiedicate de povara bibliografiei! Cred că este cea mai importantă lecţie pe care am învăţat-o de la toţi trei.

Pe Profesorul Manolescu l-am întâlnit ocazional în timpul studiilor universitare, dar am devenit un cititor devotat al cronicilor din „România Literară" şi a cărţilor sale. O vreme a fost un fel de învăţare de la distanţă — nu mi-a fost profesor. Îi datorez mai mult decât pot exprima! I-am admirat întotdeauna scrisul logic dar şi ludic, deschiderea şi capacitatea de a se devota cauzelor bune. Puţin înainte de Revoluţia din 1989, i-am datprimul meu volum de poezii, ca să zic aşa: era un vraf de hârtii de fapt, dactilografiate la prima şi ultima mea maşină de scris. Titlul era „Scrisori către omul din rând"; mi-a promis că le va publica, deşi titlul nu era unul fericit, pentru că putea induce ideea lungilor cozi ale foamei. Nu a fost publicat niciodată, dar a început să mă cunoască mai bine, aşa că după 1989, m-a invitat să mă înscriu la doctorat.

De atunci înainte aş putea să-mi scriu Curriculum Vitae, unde „vitae" înseamnă viaţa intelectuală! Atât! Când am dat concursul pentru poziţia de asistent la Facultatea de Arhitectură şi Urbanism „Ion Mincu", nu mi-au cerut autobiografia, ci un curriculum vitae şi o listă de publicaţii. Îmi era ruşine, pentru că erau atât de puţine pe care le puteam pune în listă! Câteva articole publicate în „România Literară" şi câteva emisiuni la Radio România Cultural, unde am fost introdusă distinsului jurnalist cultural, Florin Pavlovici, tot un fost deţinut politic, de Lidia Vianu.

În acel an, în 1991, am aplicat pentru o bursă la Columbia University, şi, cam neîncrezătoare, la bursa Fulbright. Am fost acceptată la amândouă, dar am optat pentru bursa Fulbright. Am predat cursuri de limba şi cultura română la Universitatea din Texas la Austin. Săraca de mine, care nu trecusem graniţele patriei toată viaţa, am fost expediată în Statele Unite! Am făcut tot ce am putut să-mi îndeplinesc îndatoririle profesionale şi, în acelaşi timp, să cunosc, dacă despre cunoaştere este vorba, ceva din această Lume Nouă. Cum bibliotecile sunt pasiunea mea de-o viaţă, am început să caut şi să lucrez puţin pentru teza mea de doctorat. În ce mă priveşte, Humanities Research Center a fost o comoară! Am găsit acolo multe cărţi de referinţă şi articole de presă, poezii publicate de o serie de poeţi şi scriitori români moderni şi modernişti.

Totuşi, trofeul a fost Fondul Principesa Martha Bibescu! Descoperirea a avut urmări, căci am organizat două seminarii internaţionale cu subiectul contribuţiei principesei la literatură şi arhitectură, la care l-am invitat pe Prinţul John Nicholas Ghika, nepotul principesei, care a fost general de brigadă şi comandantul Gărzilor Irlandeze ale Majestăţii Sale.

„Între Litertură şi Arhitectură" a fost organizat la Palatul Mogoşoaia şi a adunat personalităţi literare şi arhitecţi specializaţi în restaurarea patrimoniului. În anii 1990 am primit o Bursă Tempus la Colegiul din Darlington, UK, pentru a cerceta arhitectura britanică şi limbajul de arhitectură în limba engleză. Rezultatul a fost prima ediţie a cărţii mele *Engleza pentru arhitecţi*. Conţinea o selecţie de texte semnificative pe tema arhitecturii şi un dicţionar englez–român de termeni de arhitectură la sfârşit. Pe

parcursul anilor, am diversificat textele şi am adăugat o parte care se concentra pe gramatica engleză şi pe exerciţii, în timp ce micul meu dicţionar creştea.

În paralel am lucrat la teza mea de doctorat, *Măştile poeziei în modernitate*, pe care am susţinut-o în 2000. Teza mea explora atât poezia română cât şi universală, cu scopul de a demonstra că deşi i se prezisese moartea, poezia a schimbat doar măşti şi mijloace stilistice în efortul de a supravieţui şi de a face faţă modelor şi manierelor trecătoare. Am primit titlul de Doctor în Filologie. La un an după aceea, mama a fost diagnosticată cu boala Alzheimer. Aşa că a trebuit să am grijă de ea şi să ţin pasul în cariera mea. Lucrând în continuare să-mi îmbogăţesc metodele de predare, pe care le-am rafinat singură, neexistând un ghid de predare a englezei pentru studenţii arhitecţi, am fost invitată să traduc cărţi pentru editura Polirom. Puteţi căuta pe site-ul editurii pentru a vedea întreaga listă.

Cred că am atins vârful carierei în 2013, când împreună cu două foste studente, Miruna Stroe şi Ilinca Constantinescu, şi cu studente de atunci, am lansat un program de traduceri de cărţi de arhitectură: „Cărţi fundamentale pentru arhitecţi". Programul a avut ca scop recuperarea anilor în care cărţi de arhitectură cheie nu au putut fi publicate sub comunişti, nici cele ale lui John Ruskin, vârful de lance al socialismului!

Am câştigat concursul sub egida Ministerului Culturi pentru prima traducere, *Oraşul Colaj*, de Colin Rowe şi Fred Koeter. A doua, şi cea mai dificil de tradus carte, a fost *Cele şapte lămpi alearhitecturii*. Am adăugat-o la echipă pe nepoata mea, Andreea Hoffer, pe atunci studentă la MTTLC, extinzând astfel aria de expertiză a studenţilor arhitecţi experimentaţi. Totuşi, cea mai importantă carte din lista noastră, pe care am făcut-o în urma unui sondaj printre arhitecţi şi studenţi arhitecţi, a fost *Istoria critică a arhitecturii moderne*, de Kenneth Frampton. Puteţi consulta pagina de Facebook pe internet pentru toate cărţile pe care le-am tradus cu studenţii, care s-au schimbat de-a lungul anilor.

În 2012, editura Vremea mi-a publicat primul roman, *Acomodanţii*, pe care l-am scris de-a lungul anilor; scriindu-l m-am întors în acei ani negri ai comunismului, concentrându-mă pe anii 1980 şi de dinainte, fiind obsedată de modul în care tradiţiile

noastre au fost călcate în picioare de regimul Ceaușescu, în timp ce oamenii încercau să supravieţuiască prin adaptare la acele schimbări terifiante. În roman am descris incredibilele demolări ale clădirilor de patrimoniul pentru a face loc visului megalomanic al dictatorului. Mi-a adus o singură cronică ... din partea unui fost student, profesor acum, care s-a alăturat corpului profesoral, care la fel ca alţi studenţi dinanii 1990 detesta întregul proiect al Casei Poporului, și acum conduce un proiect care explorează situl demolărilor. Ștefan Ghenciulescu încearcă să reînvie amintirea caselor importante și modeste și să predea o lecție în ce privește viața orașului.

Acum scriu al doilea roman, cu titlul provizoriu de *Întoarcerea*, în care explorez în continuare trecutul și prezentul dar dintr-un alt unghi. Mi-am dat un an până să-l termin!

Magda Teodorescu

Date despre volume

Contemporary Literature Press
2025

	Editură	An
1. Traduceri din domeniul architecturii & didacticii		
1. ***Marcel Janco Centenary* 1895-1995** (traducere din lb. română în lb. engleză)	Editura Simetria	1996
2. *Europe and Architecture Tomorrow* (traducere din lb. engleză în limba română)	Editura Simetria	1995
3. ***Readings for Architects to Be*** (antologie de texte, dicționar şi glosar engelz-englez)	Editura Universității de Arhitectură şi Urbanism Ion Mincu	2001
4. ***Language Practice for Architects to be*** (teme lexicale şi gramaticale pentru studenții arhitecți; dicționar de termeni de arhitectură, urbanism)	Editura Universității de Arhitectură şi Urbanism Ion Mincu	**2003-2012**
5. *Readings for Architects to Be; English for Architects to Be* *(with Glossary)*	Editura Universității de Arhitectură şi Urbanism Ion Mincu	**2005**
6. **Gabriela Tabacu, *Founding Facts and Actions of the Architecture Profession in Romania*,** traducere din lb. română în lb. engleză	Ed. Universității Ion Mincu Colecția In Nuce.	

7. **Neil Leach,** ***Forget Heidegger,*** traducere împreună cu Dana Vais	Editura Paideia	**2006**
8. **Monografia „Radu Mihăilescu – Farmecul Discret al Arhitecturii/The Inconspicous Charm of Architecture",** traducere împreună cu Dana Vais	ed. Fundației Arhitext Design	**2006**
9. Traducerea paginilor de limbă engleză ale revistelor de arhitectură **„Arhitext Design"** şi **„Arhitectura"**		**2003 – 2018**
10. Language Practice for Architects to be	*EUAUIM*	**2007**
11. ***Haralamb Georgescu*** (Traducerea catalogului expoziției)	*EUAUIM*	2008
12. **– Cosmin Caciuc**, ***American Avant-Garde*** (traducere)	EUIM	2010
13. **Anca Brătuleanu**, ***Portrete Domneşti în colecții străine***	Editura Institutului Cultural Român	2011
14. ***Collage City*****, Colin Rowe & Fred Koetter**	Editura Universitara Ion Mincu	2013
15. **John Ruskin,** ***Cele şapte lămpi ale arhitecturii***	Editura Universitara Ion Mincu	2013

16. Kenneth Frampton, ***Istoria critică a arhitecturii moderne***	Editura Universitara Ion Mincu	2015
17. **Robert Venturi,** ***Lecţie Las Vegas***	Editura Universitara Ion Mincu	2016
18. **Rem Koolhas,** ***New York în delir***	Editura Universitara Ion Mincu	2018
19. ***Encyclopedia of Worship Places of Bucharest*** (English Version)	Editura Universalia	2005

2. Traduceri din domeniul sociologiei, politologiei, esteticii, memorialisticii

1 - **Vladimir Tismăneanu,** ***Fantasmele Salvării***	Editura Polirom	1999
2. **- William M. Johnston,** ***Spiritul Vienei. O istorie intelectuală şi socială 1848-1938***	Editura Polirom	2000
3. - **Oscar Wilde,** ***Decăderea minciunii*** (eseuri; traducere şi note)	Editura Polirom	2001
4**. Leon Wieseltier:** ***Kaddish*** (traducere şi note)	Editura Polirom	2001
5. **Oscar Wilde,** ***De Profundis*** (traducere şi note)	Editura Polirom	2003
6. ***Encyclopedia of Worship Places of Bucharest***, (English Version)	Editura Universalia	2005

3. Traduceri din poeții români

Poeme de Mihai Ursachi, Liviu Ioan Stoiciu şi Ioan Vieru traduse împreună cu Prof.Dr. Adam Sorkin (USA), şi publicate în reviste de poezie din Statele Unite ale Americii ("Nimrod", "International Poetry Review") precum şi în volumele *Day After Night*, ed.Criterion Publishing şi *Speaking the Silence. Prose Poets of Contemporary Romania*,	Editura Paralela 45

4. Traduceri din proza britanică şi americană

1. **Oscar Wilde, *Portretul lui Dorian Gray*** (roman; traducere şi note)	Editura Polirom	2001
2. **Colm Toibin, *The Story of the Night*** (translated as *Povestea Noptii*)	Editura Polirom	2002
3. **Michael Cunnigham, *The Hours*** (translated as ***Orele***)	Editura Polirom	2003
4. **Kazuo Ishiguro, *Pe când eram orfani***	Editura Polirom	2003
5. **Ha, Jin, *În aşteptare***	Editura Polirom	2004
6. **Colm Toibin, *Maestrul***	Editura Polirom	2007
7. **Sarah Waters, *Veghea***	Editura Polirom	2007

8. **Anne Enright,** ***Reuniunea***	Editura Polirom	2010
9. **Alasdair Gray,** ***Lanark***	Editura Polirom	2010
10. **Alasdair Gray,** ***Bătrâni îndrăgostiți***	Editura Polirom	2011
11. **Alasdair Gray,** ***Sărmane creaturi*** (două ediții)	EdituraCartex	2013, 2024
12. **Oscar Wilde,** ***Prințul fericit și alte povești***	Ecitura Cartex	2000
13. **Lewis Carroll,** ***Alice în țara oglinzilor***	Ecitura Cartex	2000

5. Proză proprie

Magda Teodorescu, ***Acomodanții***	Editura Vremea	2012

Magda Teodorescu

Biblioteca Lidia Vianu

63

Volume în imagini

Contemporary Literature Press

2025

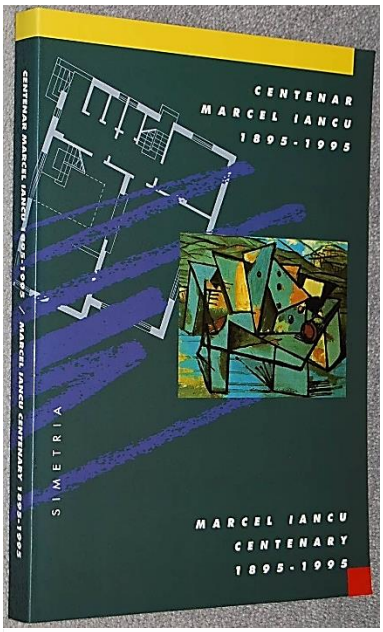

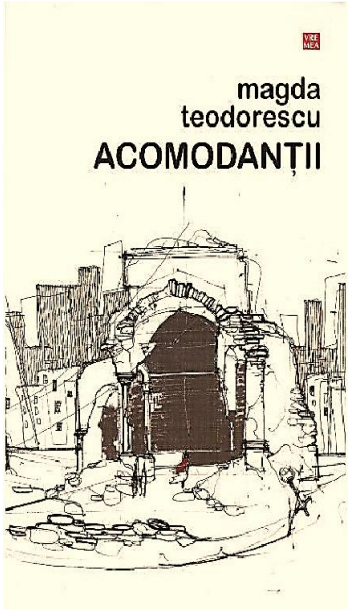

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

2025

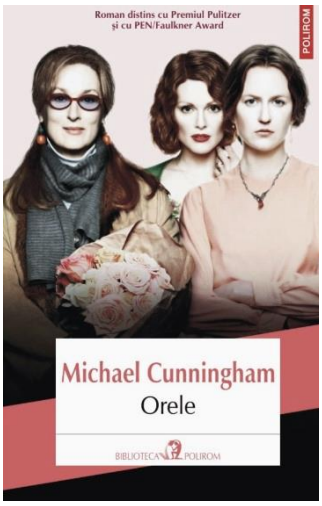

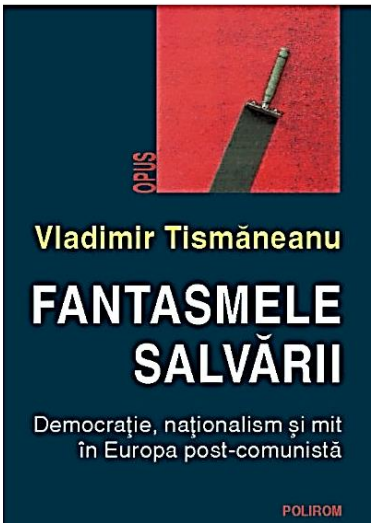

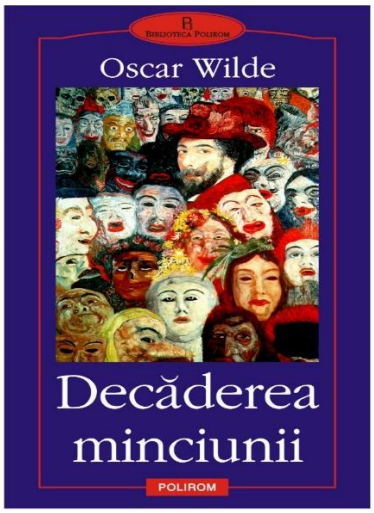

Contemporary
Literature Press
2025

Magda Teodorescu

Biblioteca Lidia Vianu

66

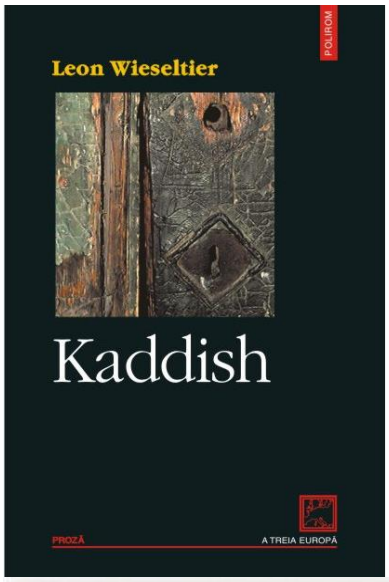

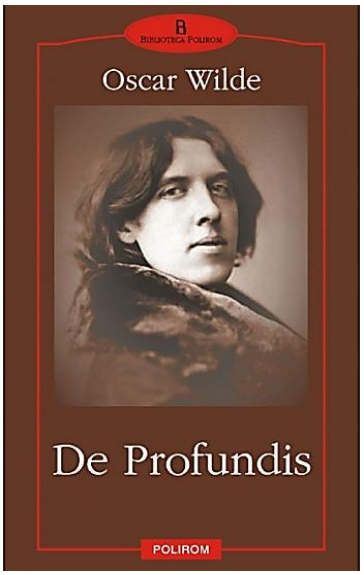

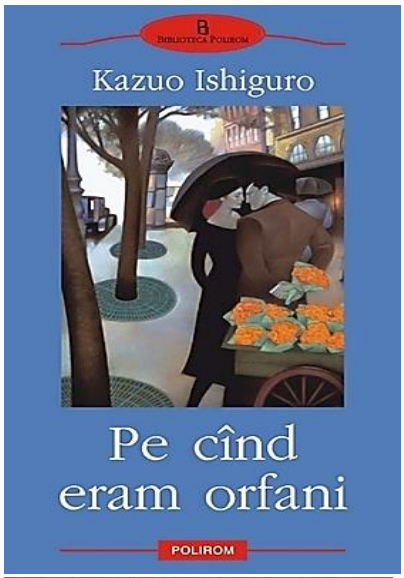

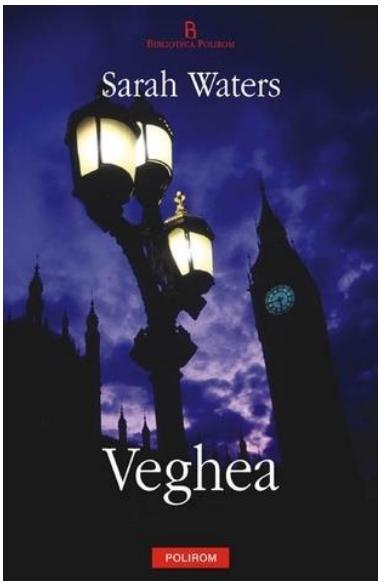

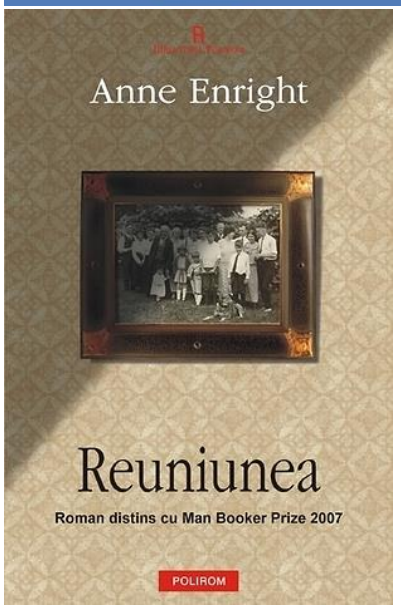

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

2025

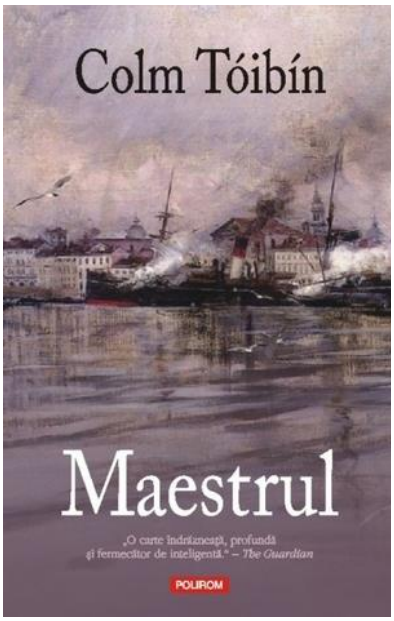

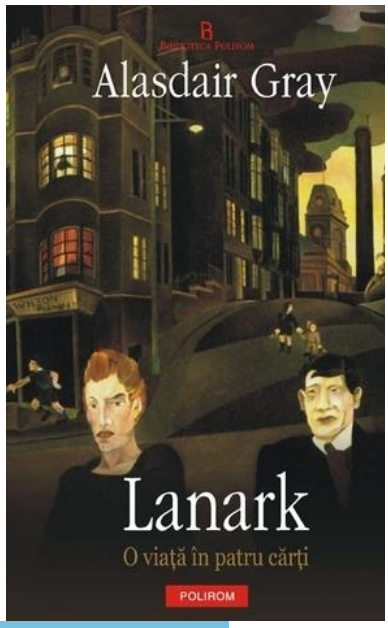

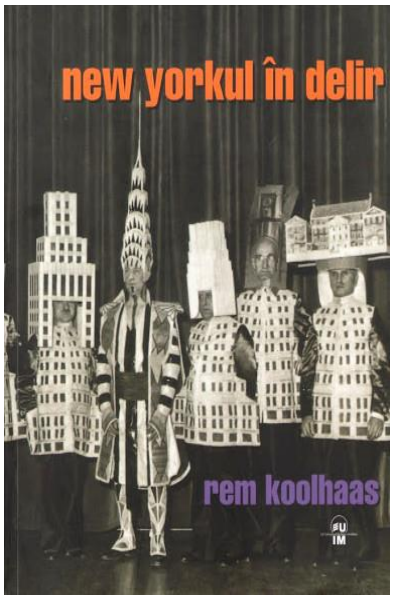

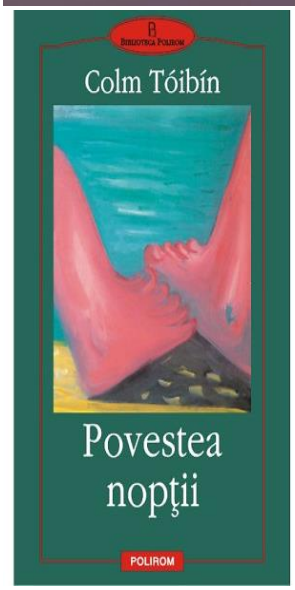

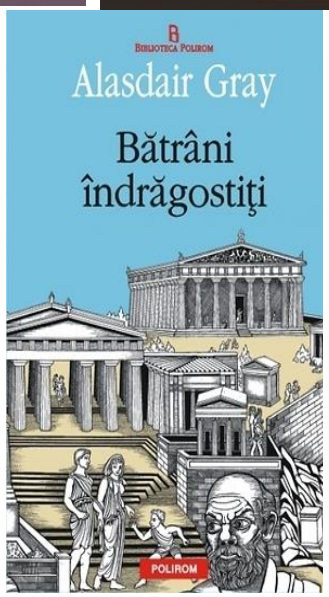

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

2025

Lidia Vianu

Încheiere

Contemporary Literature Press
2025

Când am cunoscut-o pe Magda, predam la Facultatea de Engleză de vreo zece ani buni, iar ea de abia absolvise. Într-o lume care nu te încuraja să te împrieteneşti cu nimeni, s-a întâmplat că am avut încredere una în cealaltă. Fetița mea avea câțiva ani. Magda avea doi nepoței de care se ocupa când avea veme, îi învăța engleza .

Privesc acum în urmă şi îmi dau seama că a trecut o viață de om peste mine şi eu nu am avut prea multe prietene apropiate. A fost întotdeauna o mare bucurie pentru mine să pot ajuta pe oricine îmi ieşea în cale, dar de prea puțini m-am apropiat — în acele zile de comunism care păreau că nu se vor sfârşi niciodată.

Rar spuneam vreunei cunoştințe ce gândesc, ce simt, ce aş vrea să fac şi nu ajung, sau nici nu sper să se întâmple. Acum, la 78 de ani, îmi dau seama din acest eseu al Magdei de ce m-am apropiat de ea şi nu m-am temut nici o singură clipă că are să mă toarne la securitate… Cred că nici ea nu a avut această frică în ce mă priveşte. Au fost zile crunte, când nu puteai să te încrezi în nimeni.

De prin 1982 până azi, i-am mulțumit lui Dumnezeu că m-a învățat cum este să ai sufletul deschis, să îți iei putere de la o ființă care nu îți va face rău vreodată şi să ştii acest lucru. Cu această sensibilitate cu care amândouă am traversat comunismul, dar am trecut şi prin confuzia de după el, cu acelaşi sentiment că suntem de aceeaşi parte a baricadei, şi cu jalea că omul tot „sub vremi a rămas", ne-am clădit o carieră. Magda traduce, scrie, predă, este prima specialistă în traducerea volumelor de arhitectură. Pe lângă ele, a tradus cărți foarte bune, cărți care au fost scoase chiar în mai multe ediții, semn că s-au citit. A scris un roman. A pornit proiecte frumoase, toate în premieră…

Am acum surpriza, pentru prima dată, că cineva vorbeşte despre partea de anglistică a vieții mele, care este pentru mine cea mai importantă. Am trăit pentru profesia mea şi i-am dat tot ce am ştiut. Este vorba de un entuziasm de dascăl pe care şi Magda l-a avut de la bun început.

Scriu această minusculă încheiere tocmai ca să-i mulțumesc Magdei. Aşa cum am mers eu, în anglistică, împotriva curentului, detestând studiile culturale, aproape

că mă simțeam vinovată că îmi îndrum studenții pe altă cale. Sper că i-am învățat să nu se lase terorizați, să citească liber, bucurându-se de mintea lor, ferindu-se să papagalicească.

Îi datorez, azi, Magdei, bucuria că, pentru prima oară, cineva m-a văzut. Numai un prieten adevărat îmi putea face această bucurie.

Mulțumesc, Magda.

3 august 2025

Lidia Vianu

Magda Teodorescu

Biblioteca Lidia Vianu

71

1984…

Contemporary Literature Press

2025

Site: Biblioteca Lidia Vianu - Revista Cultura

de

Magda Teodorescu

https://revistacultura.ro/biblioteca-lidia-vianu/

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

2025